ഓം.

ദത്താത്രേയാവധൂതഗീത

ഭാഷാഗാനം.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

സാഹിത്യഭൂഷണൻ

പണ്ഡിറ്റ് പി. ഗോപാലൻനായർ

“കേവലംസ്വാമിനജ്ഞാനം ദ്വന്ദ്വാരനിവർത്തകം.”

ഓം.

ദത്താത്രേയാവധൂതഗീത

ഭാഷാഗാനം

പ്രസാധകർത്താ:

സാഹിത്യകുശലൻ പണ്ഡിറ്റ് പി. ഗോപാലൻനായർ

1953.

വില 8-ണ.

നോർമൻ പ്രിന്റിങ്ങ് ബ്യൂറോ, കോഴിക്കോട്.

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

അവതാരിക

ആത്മസ്വരൂപത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഗീതകളിൽ വെച്ച് അത്യുത്തമഗ്രന്ഥമായ അവധൂതഗീതയുടെ ഭാഷാഗാനം ആദ്യം 1908-ലും അനന്തരം 1928-ലും പ്രകാശിതമായിരുന്ന കോപ്പികൾ തീർന്നിട്ട് അധികകാലമായി. ഭാഗവതാദി വ്യാഖ്യാനപരിശ്രമനിമിത്തം ഇതുവരെ സാധിക്കാതിരുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥ പതിപ്പാണിപ്പോൾ ഭഗവാൻകാരുണ്യത്താൽ മഹാജനസമക്ഷം സമർപ്പിക്കുന്നത്. പ്രതിപാദ്യവിഷയം വാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും എത്താത്തതായ പരമാത്മസ്വരൂപമായതിനാൽ വിശേഷിച്ചൊന്നും പറവാൻ തോന്നുന്നില്ല. ആത്മസ്വരൂപം അനുഭവിച്ചറിവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവർ ആത്മസാക്ഷാൽകാരം സിദ്ധിച്ച ഋഷീശ്വരന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആനന്ദഗാഥയിൽ മനസ്സിരുത്തുക, ഗാനം ചെയ്യുക, അന്തരാർത്ഥത്തെ ഹൃദംഗമമാക്കി ധ്യാനിക്കുക, കേൾപ്പാനാഗ്രഹിക്കുന്നവരെ കേൾപ്പിക്കുക, ആനന്ദമായി പാടുന്നവരുടെ പാട്ട് കേട്ടാനന്ദിക്കുക, എന്നിങ്ങനെ നിരന്തരം ചെയ്യുന്ന അഭ്യാസക്രമത്തിൽ ആത്മാനന്ദാനുഭൂതിയിൽ എത്തിക്കുമെന്ന് ഭാരതീയഋഷീശ്വരന്മാർ ചെയ്യുന്ന ഉപദേശത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു സാധനചെയ്യുന്നവർ ജന്മസാഫല്യത്തെ അടഞ്ഞ് കൃതകൃത്യന്മാരായി ഭവിക്കും. ബാഹ്യവിധപരീക്ഷണനിരീക്ഷണാദികൾകൊണ്ടൊന്നും ആത്മശാന്തി സിദ്ധിക്കയില്ല. വീണ്ടും "ഉദ്ധരേദാത്മനാത്മാനം നാത്മാനമവസാദയേത്" എന്നുമുള്ള ഗീതാചാര്യോപദേശത്തെ ശരണീകരിക്കുകതന്നെ വേണമെന്നുള്ള ദൃഢബോധം ഓരോ വ്യക്തികളിലും വർദ്ധിച്ചുകാണപ്പെടുന്ന കാല

ണിതെന്നനുഭവിച്ചറിയുന്നവൎക്ക സന്തോഷത്തിന്നവകാശമുണ്ട്. ഭാരതീയസംസ്കാരം ബാഹ്യപദാൎത്ഥാഭിവൃദ്ധിയിൽ സ്ഥാപിതമല്ല. സുഖം സ്വാത്മരൂപമാണ്. ദുഃഖം ആഗന്തുകമാണ്. സുഖത്തെ സൎവ്വപ്രാണിവൎഗ്ഗവും അത്യന്തം ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ദുഃഖം നശിപ്പിക്കുവാൻ സൎവ്വരും പ്രയത്നിക്കുന്നു. ആത്മസ്വാതന്ത്ര്യം സുഖം ദുഃഖം ഔപാധികം; ആഗന്തുകം എന്ന ബോധം ദൃഢമാകുന്നതോടുകൂടെ സ്വാത്മരൂപമായ സുഖത്തെ അന്തരംഗത്തിൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണെന്നും ബാഹ്യപദാൎത്ഥങ്ങളും ശരീരം നിദ്രാവിഹാരാദ്യശ്യമുള്ളത്ര മാത്രമല്ലാതെ അതിനധികം സുഖമേകുന്നതുകൊണ്ടു സ്വാഭാവികവും അകൃത്രിമവുമായ സുഖം അനുഭവപ്പെടുകയില്ലെന്നും ഒരുവിധം ചിന്താശീലന്മാർ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു പരമാത്മരൂപമായ ആ സുഖം സമ്പാദിപ്പാൻ അധികപരിശ്രമം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നാണ് ഇന്നത്തെ ലോകം വിളിച്ചുപറയുന്നതു്. ആത്മസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളെ പരിശീലിക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങൾക്കുള്ള താല്പൎയ്യം മുമ്പുണ്ടായിരുന്നതിൽ എത്രയോ ശതഗുണാഭിവൃദ്ധി ഇന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നു താദൃശഗ്രന്ഥങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിച്ചും വിവൎത്തനം ചെയ്തും പ്രസംഗിച്ചും ബഹുജനങ്ങളെ ധരിപ്പിക്കുന്നവർ നിസ്വാൎത്ഥനിലയിൽ സൎവ്വേശാരാധനം, സൎവ്വേശ്വരവിഗ്രഹമായി സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ദൃശ്യമായി വിളങ്ങുന്ന സമഷ്ടിലോകത്തിലെ നിവാസികളെ-വിശിഷ്യ ജിജ്ഞാസുക്കളെ ലക്ഷ്യമാക്കി- "ത്യജ്യന്താമാസ്തിർമ്മേതനീ സദ്ഗുരോപ്യാശേന കേനചിത്" എന്ന സത്യസ്വരൂപത്തിൽ അടിയുറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സ്വജനസാഹായ്യത്തിന്നായിമാത്രം സൎവ്വേശനെ സേവിക്കുന്ന മഹാത്മാക്കൾക്ക അനുഭവമുണ്ടായിരിക്കും. പ്രാകൃതപദവിയെ ഉയൎത്തുവാൻ ഉപകരിക്കുന്ന അപാരവിദ്യാപ്രചാരപരിശ്രമം

അനാവശ്യമല്ല. അത്യാവശ്യംതന്നെ. അതിനുള്ള പരിശ്രമത്തെ ലേശവും അപലപിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ അതിന്റെ പര്യവസാനം അപ്രാകൃതസാധാരണാവസ്ഥയിൽതന്നെയെന്ന ബോധം എത്രകണ്ട വർദ്ധിക്കുന്നുവോ അത്രകണ്ടാണ് ലോകത്തിൽ സംതൃപ്തിയും ശാന്തിയും സമൃദ്ധിയും അനുഭവപ്പെടുന്നത് എന്ന വിശ്വാസം പ്രതിദിനം വർദ്ധിച്ചുകാണപ്പെടുന്നതിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തമാണ് ഇന്നു ലോകത്തിൽ പ്രചരിക്കുന്ന മതഗ്രന്ഥപരിശീലനശ്രദ്ധാധിക്യം എന്നു അനുഭവമാത്രംകൊണ്ട പറയുവാൻ സന്തോഷമുണ്ട്. ശ്രീ മന്നാരായണീയവ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ ആവശ്യമെന്താണെന്ന് ആരെങ്കിലും ചോദിച്ചാൽ സമാധാനംപറയുവാൻ ഞാൻ അത്യന്തം അശക്തനാണ്. പക്ഷെ സമ്പ്രദായികന്മാരും എന്തു പാണ്ഡിത്യത്തിൽ പ്രസിദ്ധന്മാരായിരുന്നവരായ സന്മഹ പാണ്ഡിത്യതാനന്ദത്തിൽ അടിയുറച്ചിരിക്കുന്നുവോ ? ആനന്ദഗാനരസവിലാസമാണതിന്റെ കാതൽ എന്നൊരുവിധം പറയാമോ എന്നാലോചിക്കേണ്ടതാണ് ഗുരുപ്രീതിയാനന്ദം സിദ്ധാന്തമാണെന്നു വിചാരിക്കാൻ സമ്മതിക്കയില്ല. ഇങ്ങനെ കേവലാനന്ദ സംരക്ഷണാനന്ദനിമിത്തം മാത്രം ആത്മപ്രീതി അനുഭവിക്കുന്ന ഭക്തന്മാരുടെയും പാരമ്പര്യത്തിന്റെ നേരിട്ടി ശ്രീമന്നാരായണീയവ്യാഖ്യാനത്തെ ജനസമക്ഷം മൂന്നാമതായി അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. തെറ്റുകുറവുകൾ എല്ലാം മഹാന്മാരായവർ പൊറുത്തനുഗ്രഹിക്കണം എന്നു സാഷ്ടാംഗപ്രണതിപൂർവ്വം പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

കൊല്ലങ്കോട്
15-1-58

ഭക്തജനപാദപത്മദാസൻ
പി. ഗോപാലൻനായർ

ശുദ്ധിപത്രം.

ഭാഗം	11	വരി	14	മോററമില്ലന്ന്യൻറതെന്നെൻറ റ്റെന്ന്	വായിക്കുക
,,	18	,,	8	റിഹായങ്ങളിറതി	,,
,,	14	,,	14	പോരൈയന്താ	,,
,,	14	,,	20	പ്രകൃതിപുരുഷന്മാർ	,,
,,	21	,,	22	ഭ്രമാരൊനാകാശം	,,

ദത്താത്രേയാവധൂതഗീത

ഭാഷാഗാനം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയേ നമഃ.

വസ്തുവെന്നുമറിയാതെ ഭേദാഭേദം സമാനമാ-
യെങ്ങുമെന്നിൽ പ്രത്യക്ഷമായ് പൂർണ്ണമായ് പ്രകാശിച്ചും
ഒന്നൊന്നോടുംബാധിക്കാതെ യെല്ലാമാത്മാവിലുണ്ടിട്ടു-
മെന്നാലൊന്നുമാത്മാവോ യെന്നിലില്ലാതിരിക്കുന്നോൻ.
ചന്ദ്രകലാവിലാസാങ്കിതഫാലദേശം
ഇന്ദുശേഖരവാമാംഗസ്പൃഷ്ടം ഗൗരീസമേതം
ധ്യാനം ധ്യാതാരം ധ്യേയം ദൃശ്യമാത്രം ഒഴി-
ച്ചിരിക്കുന്നോൻ സാക്ഷിയായതാമാത്മാവോ ഞാൻ.
ഉപനിഷത്സാരം ദത്താത്രേയർ ക്ലിപ്തമാക്കി-
യരുളു കാരുണ്യമെന്നുള്ളിലേകീടുന്നിതപ്പോൾ
മാനസാംഭോജം പൂണ്ട വന്ദനാസമന്വിതത്ത
സാനന്ദം ഗുരുസ്ഥിതിക മീശനെ വണങ്ങുന്നേൻ.
ചൊല്ലുന്നേ നവധൂതഗീതാസാരത്തെ യതിൽ-
ചൊല്ലുകൾക്കെല്ലാമർത്ഥം ഗ്രന്ഥങ്ങളില്ലെങ്കിലും.
നല്ലവരായുള്ള സജ്ജനങ്ങൾ ക്ഷമിച്ചതി-
നുല്ലാസമാർന്നീടേണ മെന്നഭ്യർത്ഥിക്കുന്നേൻ.

ഈശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ മാത്രമേ പുരുഷന്മാ-
ർക്കീശ്വരതത്ത്വം ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നദ്വൈതത്തിൽ-
വിശ്വാസം ഉദിക്കയും, മഹത്താം ഭയം നീങ്ങി.
സ്വാസ്ഥ്യം വരികയും ചെയ്യുമെന്നറിയുവിൻ.

ഇക്കാണപ്പെടുന്നതു സർവ്വവും യാതൊരുത്തൻ
നീക്കം കൂടാതെ തന്നെക്കൊണ്ടു താൻതന്നെ തന്നിൽ-
ഉണ്ടാക്കി നിരാകാരനായനന്താനന്ദമൂർ-
ക്കൊണ്ടുവാഴുന്നു കഥ മവനെ വന്ദിപ്പു ഞാൻ.
ഭൂ ജല മഗ്നി വായു വാകാശമെന്നീ യഞ്ചു-
മായിരിപ്പൊരിക്കാണും ലോകമാകുന്ന വിശ്വം
കാനലിൽ കാണുംജലംപോലെ മിത്ഥ്യയാകയാൽ
ഞാനേകൻ നിരഞ്ജനനാരെനിക്കഹോ വന്ദ്യൻ?
കേവലമാത്മാവു തന്നെ സർവ്വവും ഭേദാഭേദ-
ഭാവനകളൊരേശ മില്ലതുമാത്രം സത്യം.
ആകയാലുണ്ടില്ലയെന്നുള്ള ചൊല്ലെങ്ങുവിധം
ലോകത്തിലുണ്ടാ യെന്നോർത്തത്ഭുതം തോന്നുന്നമേ.
വേദാന്തത്തിന്റെ സാരസർവ്വസ്വഭൂതം ജ്ഞാനവും
ഭേദമില്ലെല്ലാ മൊന്നാണെന്നുള്ള ബോധംതന്നെ-
ആവതന്നോ യിഞാൻ നിരാകൃതിയേറ്റോൻ
സർവ്വവ്യാപകൻതന്നെ സ്വതെൻ സ്വഭാവംതാൻ.
സർവ്വാത്മാവായയോൻ ദേവൻ നിരംശൻ നിഷ്കളനെൻ
സർവ്വത്ര കാണപ്പെടുമാകാശത്തോടു സമൻ.
നിർമ്മലൻ സ്വഭാവത്താൽത്തന്നെ യത്യന്തശുദ്ധൻ
കന്മഷമറ്റിരിപ്പോൻ ഞാനവൻതന്നെ നൂനം.
ഞാനതിശുദ്ധൻ മാററമില്ലാത്തോ നന്തമറ്റോൻ
ജ്ഞാനമാം ശരീരം പൂണ്ടാനന്ദിച്ചിരിപ്പവൻ.
ആകയാൽ സുഖദുഃഖമാർക്കെങ്ങനെയുണ്ടാ-
ക്കാകുന്ന വെന്നതിന്നു ഞാനറിയുന്നീലേതും.
വാങ്മനഃ കായങ്ങളാൽ ചെയ്തിട്ടും ശുഭാശുഭ-
കർമ്മങ്ങളൊന്നുമെന്നെ ബാധിക്കയില്ല ദൃഢം.
ബുദ്ധ്യാദിവൃത്തികളൊക്കെ തീണ്ടാത്തോ നതീന്ദ്രിയൻ
ശുദ്ധൻ ഞാനറിവാകുമമൃതാത്മകനല്ലോ?

മനോമയം നഭസ്സിനും സവ്വതോമുഖം സമം
ശാന്തം സവ്വാതീതം സവ്വവും മനസ്സുതാൻ.
മനസ്സ മെന്നൊന്നതാം വിശ്വാത്മാൻ വാസ്തവത്തിൽ
മനസ്സകന്നും പിന്നെ യെങ്ങനെ യുണ്ടാകുന്നു?
ഏകനാകൻ തന്നെയിഹ സവ്വവ്യമ്പേരേടത്തും—
ഞാനില്ലാതില്ലാകാശം കടന്നുമിരിക്കുന്നാൻ ഞാൻ.
ഞാനൊന്നെന്തന്നെ ഹൃഷ്ടിമുന്നിലൊ മറഞ്ഞിട്ടോ
കാണുന്നതെങ്ങനെയാണില്ലല്ലോ കാണുന്നന്യം.
അല്ലയോ പ്രഭോ! നീയുമിവിധമെല്ലാററിലു—
മുള്ളവൻ നിവ്വികാരൻ സവ്വത്രസമനേകൻ.
സത്യമായ് സമരൂപിതന്നാണെന്നാൽ ഭിന്നൻ
രാത്രിയും പകലെന്നും നീ കഥം നിനയ്ക്കുന്നു?
അറിഞ്ഞീടണമെവരും വ്യാപിയായവനേകനൊ—
ന്നിവനം സ്വാത്മാവുള്ളാത്മാവാരെണ്ണെന്നും.
ആകയാൽധ്യാനം ധ്യേയം ധ്യാതാവെന്നുള്ളഭേ—
ദമാരെത യഖണ്ഡത്തിലെങ്ങനെ ഖണ്ഡിപ്പത്തും?
ജനനമില്ലുമൃതിമരണമെന്നുമൊന്നും, നീയി—
ന്നഹംമമതയെന്നു നിനക്കില്ലല്ലോമരണവും.
ശൂന്യതയെ നിനക്കില്ല ഭേദം നിസ്സംഗമെന്നു
സമാനമതിക്കുതോഷം ബന്ധമോക്ഷാദിയാകെന്നു.
ജീവിയായാത്രയും നീയുമെങ്ങനെ നിലയ്ക്കുന്നു
ശുദ്ധമായിരിക്കുമെല്ലാടിടത്തിലും നീയുണ്ടല്ലോ
ശുദ്ധതിനായങ്ങുമിങ്ങുമോട്ടുന്ന പിശാചുപോ—
ലെന്തിനാണിങ്ങോട്ടുമങ്ങോട്ടുമോടുന്നെടോ?
ബന്ധമില്ലാതതുമില്ലാതുള്ളതോ ടന്യസംഗ—
മെന്നതും, വിയോഗമെന്നുള്ളതും വരാവതോ?
ഇല്ലസംയോഗം നിനക്കില്ലല്ലോ വിയോഗവും
ഇല്ലയുപോലെതന്നെ യെനിക്കുമിവരണ്ടും.

ഞാനില്ലനീയുമില്ലീജഗത്തുമില്ലാത്തതാ-
ണാകാരാകാരെന്നതുസർവ്വമാത്മാലോകൻ.
ശബ്ദസ്പർശാദികൾക്കും നിനക്കുംതമ്മിൽബന്ധം
തെല്ലില്ല ഗ്രാഹ്യമില്ല നീരൂപനെ സ്വരൂപനെ.
നീതന്നെ യതിശ്രേഷ്ഠ പാരമാർത്ഥികതത്ത്വം
ഭേദമില്ലതിന്നൊട്ടുകാരണം ചിന്തിച്ചാലും.
ജനനമില്ലാത്ത നിന്നെയെന്തിനായുന്നിൻ?
സമമാനസനാകേണമേതുമേ ചിന്തയും നിനക്കില്ല
ബന്ധമോക്ഷങ്ങൾ ശുഭാശുഭങ്ങൾ നിനക്കില്ല
ബന്ധവുമില്ല കർമ്മത്തീട്ടവനെന്നെ യോഗ്യ!!
നാമരൂപങ്ങളെന്നഭേദവും നിനക്കില്ല
നീമറക്കാതെനിന്നെ, യെനിക്കുമിവയില്ല
അല്ലയോമനമേ! നീയെന്തിനായങ്ങുമിങ്ങും
അല്ലലോടലയുന്നു ഭ്രമിച്ചുപിശാചംപോൽ?
ആത്മാവും നീയുമൊന്നാണെന്നോർത്തു രാഗാദിയെ
യാത്മാവിൽനിന്നുനീക്കി യാനന്ദിച്ചാലും ഭവാൻ.
നീതന്നെതത്ത്വം, നിന്റെനിസ്തുലനിയന്ത്രണഭേദം
നീമറക്കാതെനിന്നാൽ മോക്ഷനിഗ്രഹം നീതാൻ.
രാഗവും വിരാഗവും നിനക്കില്ലല്ലോസർവ്വ-
മോഹരിച്ചുതപിക്കണ്ട കാമകാമത്താൽ ഭവാൻ.
ശുദ്ധമായവ്യയമായ് സമമായ് നിർഗ്ഗുണമായ
സത്യമായശരീരമായൊരു തത്ത്വമാത്രം
നിഷ്കളമാമൊരു സർവ്വഭേദവും തീരാനിന്നാ-
ത്തത്ത്വം ഞാൻതന്നെയെന്നു നിശ്ചയിച്ചാലുംഭവാൻ.
ആകൃതിയസത്യമാ ണഖിലവ്യാപിവസ്തു-
വാകാരമില്ലാത്തതാണെന്നുള്ളിലുറച്ചാലും.
ഇത്തത്ത്വം ബോധനാപൂർവ്വം ധരിച്ചുവെന്നാൽപ്പിന്നെ
അത്തലിന്നാസ്പദമാം സംസാരംതന്നെയില്ല.

ശരീരമില്ലാത്തവനിലഹങ്കാരം തോന്നുന്നതൊന്നുന്നൊരഹ-
ങ്കാരമുള്ളതത്വമത് സത്യംതാനെന്നോരാകം.
ഭക്തിയുള്ളോരെ തള്ളിക്കളഞ്ഞാൽ പിന്നെ വിത്ത-
ത്തിലുള്ളാശകൊണ്ടാരാമെന്നതും വിലയില്ല.
ആത്മാവിൻസ്വരൂപം മാണെല്ലാമെന്നറിയാത-
ല്ലാത്മാവല്ലനാത്മാവിൻ രൂപമാണെന്നാകിലും
വസ്തുവൊന്നാകിലും രണ്ടില്ലെന്നാകിലും
സല്ലല്ലാസമാധിക്ക കാരണമൊന്നാകെയും
ഒന്നുതാനെല്ലാ മതിന്നൊന്നോടുമില്ലബന്ധം
വന്നാലുംസമാധിക്ക കാരണംകാണുന്നില്ല.
വരാവും വിശ്രുതൻനീ ഭേദമില്ലാത്തതാണല്ലോ
മാററവുംനിനക്കില്ല നീസംഗം നിർമ്മലത്വം.
ഞാനറിയുന്നേ നെനിക്കില്ലറിവെന്ന ഭേദം,
മനസ്സിനാക്ക തോന്നിക്കാനെന്തുസംശയം?
ഞാൻസമസ്തരൂപൻ ഞാനാകാശസമൻ ശിവൻ.
ഞാൻതന്നെ പരമാത്മതത്വമെന്നാകയാൽ
ഞാനറിഞ്ഞിരുന്നിട്ടുശിവനെ പിന്നെയേതോ-
രാളെന്നതെങ്ങനെഞാൻ ചൊല്ലുവതും തുല്യം?
ഭിന്നമാവാകാശമില്ലാത്ത സമത്വം
വസ്തു പൂർണ്ണമൊരേ വിധമായിരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ
ഗ്രാഹ്യ ഗ്രാഹകഭേദമില്ലാത്തതാം തത്വം
ഗ്രാഹ്യമായ് വരുന്നതു മെങ്ങനെനിരൂപിച്ചാൽ?
വസ്തുതാനേകമൊരുരൂപമല്ലനന്താകാരനായവൻ
വസ്തുതാനേകമൊരുതത്വമല്ലനന്താത്മതത്വം
തത്വമേകരൂപം പരമാത്മമായുള്ളതത്വം
ആത്മാവിൽ ഹിംസാഹിംസാഹിംസക ഭേദമില്ല.
ദീയതിരൂഢൻ സമത്വം നീയറിഞ്ഞിട്ടിങ്ങൻ
നീ ജനിക്കാതെതാൻ ക്ഷയിക്കാതെവൻ നിർവികാരൻ.

ആകാശത്തിൻ പരിഭ്രമമെന്തിനാണനന്തതത്വത്തിൽ
ആകാശമുണ്ടാക്കേണ്ട ഭ്രമത്തെക്കളഞ്ഞാലും.
ഭിന്നമായ് ജഡമെന്നാലതിനുള്ളിലാകാരത-
യൊന്നില്ല മറ്റാകാരമെന്നതു പറഞ്ഞീടും
അല്ലാതെ ഘടമുടഞ്ഞീടുമ്പോളാകാശവു-
മില്ലാതെയാകുമെന്നു ചിന്തിക്കുന്നതെന്തോ ലോകർ?
കല്പനാതീതൻ ശുദ്ധമായ ശിവനായവൻ ഭേദം
ഉണ്ടെന്നല്ല സത്യമായൊന്നായ് ധരിപ്പിച്ചീടും.
മണ്ണില്ലെന്നാകിൽ ഘടമില്ലതിനുള്ളിൽ പിന്നെ
വിണ്ണുമില്ലതുപോലെ ദേഹജീവങ്ങളില്ല.
ശൂന്യമാണതു ഭാവനാജാതമിതെ-
ന്നായിട്ടുറപ്പിച്ചു വന്നാനന്ദമടഞ്ഞാലും.
എങ്ങുമെപ്പോഴുമെല്ലാമൊന്നായ്ക്കാണുന്നു
സംഗമറ്റമലാത്മാ ബ്രഹ്മമെന്നറിക.
ശൂന്യമാണെല്ലാമല്ലെന്നാകിലെല്ലാമശൂന്യം
എന്നതുരണ്ടുംസത്യം ഞാനർത്ഥമെന്നതുരണ്ടും.
ഇല്ലവർണങ്ങളില്ല ശ്വേതാരുണകൃഷ്ണാദിയും
ഇല്ലയാഗങ്ങളില്ല വർണ്ണ്യമവർണ്ണ്യവും
ഇല്ലമൂർത്തിയും കലാമെന്നതും ധൂമമഗ്ര-
മില്ലില്ലാ ദീപ്തിമഗ്രമെന്നുള്ള ഭേദമെന്നും.
ബന്ധത്തിലുള്ളതിനു മറയും പാതകത്തിനും
എന്നുമില്ലതിന്നൊരു ഭേദ മായയും ബ്രഹ്മം
നീയേകൻ വ്യാപിയെന്നാകിൽ ദൂരമതില്ലെന്നാൽ
വ്യാപകനെന്നു വന്നീടുന്നതുമെങ്ങനെ ചൊൽ?
പിന്നെനീയാരാണിനി പ്രത്യക്ഷമപ്രത്യക്ഷ-
മെന്നുള്ളതെന്നു ചിന്തിച്ചീടുന്നതെന്തിനാണോ?
ഇച്ഛിച്ചീടുന്ന ചിന്തചൈതന്യം മറവിലി-
തിച്ഛിച്ചീടുന്നതെന്താ മിരണ്ടുമങ്ങനെയാവാം.

ദ്വൈതവുമദ്വൈതവുമല്ലാത്ത സമതത്വം
ഭേദവർജ്ജിതമാണെന്നറിയുന്നില്ലകഷ്ടം!
സത്യത്തിൻ വസ്തുഭേദം, ശബ്ദപരിഗ്രഹണമല്ല-
മില്ലത്രമനസ്സിനും വാക്കിനുമെത്താത്തതാം.
എങ്ങനെയതിനൊരു നാമത്തെ കല്പിക്കുന്നു?
എങ്ങനെനാമരൂപാവസ്ഥയോ വാദിക്കുന്നു?
[illegible] ശാസ്ത്രാദികളെക്കൊണ്ടുമില്ലാതതെ-
[illegible] വിചാരപൂർണ്ണാമൃതം നീങ്ങിടും ഭ്രമം.
ബ്രഹ്മതത്വമറിഞ്ഞീടുമനന്തരം ദ്വൈത-
ഭ്രമഭാവം നീങ്ങിയമന്ദാനന്ദവടിവുമാം.
ജീവനും ശരീരമാം താദാത്മ്യഭാവത്താൽ പര-
മാത്മതത്വസ്വരൂപം ഭേദമില്ലാതെയാം.
[illegible] പ്രളയകാലത്തിൽ പ്രത്യ-
ഗ്രൂപമാകുന്നുള്ള ഭേദമെങ്ങനെ ഭവിച്ചീടും?
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ജന്മമില്ലാത്തതാൻ മാറ്റമേറ്റോൻ
[illegible]മില്ലാത്തതെന്നറിക
[illegible]ല്ലെന്നമാത്രവും വികാരവും
[illegible] മേറത്തോടെത്തതെന്നും
[illegible]
[illegible]
[illegible]ദിതത്തെക്കൊണ്ടായിട്ടെന്തുള്ള പക്ഷപാതത്താൽ?
[illegible]തത്വമറിഞ്ഞീടാൻ കഴിവില്ലാത്തതെന്നും
[illegible]
[illegible]
[illegible]പാത്രമാക്കാനെന്തിനായ് ശ്രമിക്കുന്നു?

മായകൊണ്ടുള്ള മായമാണിതെന്നെന്തിനെടോ
നീയോർത്തിടുന്നു; നിഴൽതന്നിഴലില്ലല്ലോ നിഴൽ
ഒന്നാകും ഭേദച്ഛയില്ലാതെല്ലാമായ് വിളങ്ങുന്നോ-
രൊന്നായതത്ത്വമാണിക്കാണുന്നതഖിലവും.
ആരംഭം മദ്ധ്യമന്തമെന്നിവയില്ലാത്തോൻ ഞാൻ
ബാധയില്ലെന്നിരിക്കെന്തു ബന്ധവും വിമോക്ഷവും.
ശുദ്ധൻനൊരുവൻനിർമ്മലനായതെൻസ്വഭാവമെ-
ന്നോർത്തേയുമുറപ്പായ ബുദ്ധിയുമുറച്ചമേ.
പുൻകല്പിതമാവേധി കല്പിതമായതെല്ലാ-
യുക്തിരഹിതമില്ലല്ലോ ശൂന്യമായ്ക്കാണെന്നതെ
കാണെന്നതെല്ലാം ഭ്രാന്തമാത്രമാണെന്തിനിതിനെ
കാണുന്നതെങ്ങനെ വസ്തുസ്രഷ്ടമെന്നതവം?
ഇല്ലാത്തിരിക്കുന്നതാമായ് ശരീരം തന്നെപ്പോഴും
ഉള്ളിലും പുറത്തുമെല്ലാററിലും വ്യാപിക്കുന്നോൻ
ആകാശം വായുജലം തേജസ്സുമിയെന്ന-
ത്താകവേ ശൂന്യ ഭേദം ഞാൻമാത്രം പരിപൂർണ്ണൻ
സ്ത്രീപുമാൻ നപുംസകമെന്നുള്ളഭേദമില്ല
കേവലാത്മാവിലവയൊക്കെത്താൻ കല്പിതങ്ങളാം
ആനന്ദം നിരാനന്ദമതൊന്നുമായതൊന്നതി-
മാനമതാദികളും കേവലം കല്പിതങ്ങളാം
എപ്പോഴുമൊരുപോലെയിരിക്കുന്നൊരാത്മാവിനെ
അല്പജ്ഞരൊരിക്കലുമറിയുന്നതെങ്ങനെ കാണും?
ശിക്ഷാദികളുടെയൊക്കെയനുഷ്ഠാനംകൊണ്ട്
ശിക്ഷിച്ചാൽ വരാശുദ്ധിയെന്നതു ശുദ്ധബോധം.
മാനസം നശിച്ചെന്നാൽ ശുദ്ധിയെന്നതും വ്യാന
ജ്ഞാനമൊന്നാകെ ശാന്തൻ ശുദ്ധിയെന്നതും വ്യർത്ഥമാകും
എപ്പോഴും സ്വാഭാവികം ശുദ്ധമാം തത്ത്വമതി-
ലുണ്ടാമോ നിമിത്തമീമാതിരി കല്പിതങ്ങൾ.

[illegible]കൊണ്ടുതീർത്ത ദേഹമില്ലാത്മാവിന്
[illegible]രൂപി ദേഹത്തിനന്യമല്ല
[illegible]ണെല്ലാമെന്നതിൽദേഹത്രയ-
[illegible]
[illegible]ല്ലാസ്ഥയാൽഞാൻ മുക്തനുമല്ലയല്ലോ
[illegible]ഭ്രമത്തിൽനിന്ന ഞാനൊന്നും വേറിട്ടല്ല
[illegible]മില്ലാത്ത ഞാനൊന്നിനും [illegible]
[illegible]ഞാൻ വ്യാപ്യനല്ല വ്യാപകൻതാനുമല്ല
[illegible]ത്തിൽ വെള്ളംചേർന്നാൽ ഭേദമില്ലാതെയുള്ള-
[illegible]മെന്ന് തന്നെ യഥാർത്ഥമായിരുന്നിട്ടും;
[illegible] ഞാൻതന്നെ പ്രകൃതിപുരുഷന്മാ-
[illegible]ല്ലവർക്കൊരു ഭേദവുമൊരിക്കലും
[illegible]ത്വം [illegible] [illegible]-
[illegible] ഭേദവും [illegible].
[illegible]കൃതിയില്ലാത്തവനുള്ളവനെ-
[illegible] ഭവിക്കുന്നു?
[illegible]
[illegible] പ്രത്യക്ഷവും സർവ്വാത്മകത്വം
[illegible]ന്റെ പ്രാകൃതമായരൂപം
[illegible].
[illegible]മുപാധിയും
[illegible] കല്പിതമസത്യംതാൻ
[illegible].
[illegible].
[illegible]ശരീരനതിനിർമ്മലൻ പരാൽപര-
[illegible] [illegible]ല്ലസങ്കല്പാത്മകം [illegible].
[illegible]ല്ലായു-
[illegible]ല്ലയോ?

അല്ലയോ ചിത്തബാല! നീയെന്തിനീവിധമാ-
യല്ലൽപൂണ്ടലയുന്നു വെറുതെ കരയുന്നു?
തെല്ലാലോചിച്ചാൽ നീതാനനന്താദ്വൈതാമൃതം;
ഉല്ലാസംപൂണ്ടു ഭുജിച്ചാനന്ദിച്ചുകൊണ്ടാലും
ബോധ്യമബോധ്യവും ബോധാബോധ്യമെന്ന-
ഭേദഭാവനവാനീടുന്നതെങ്ങുവിധം?
ബോധമാനന്ദമാത്രമാം പുരുഷതത്ത്വമേത-
മാതിരിതന്നെയതിനില്ലുറവും മറ്റൊന്നാര
എന്നാലീബോധമൊന്നുംകൊണ്ടറിയാകുന്നതല്ല;
വന്നീടും സമാധിയോഗത്തിനാലെന്നുമില്ല;
ഭേദമാനങ്ങൾകൊണ്ടും സിദ്ധിക്കുന്നതുമല്ല;
ദേശികോപദേശത്താലറിയാകുന്നതുമല്ല;
ഞാനാമതത്സ്വഭാവമായുള്ളൊരാനന്ദമാ-
മാകയാൽ കേവലമില്ലയതൊന്നിലുമെന്നറിവോൻ.

ഞാൻ സ്വതന്ത്രനായല്ലാതൊന്നുമെനിക്കില്ല
വ്യാമോഹം ശുഭാശുഭകർമ്മങ്ങളുമെനിക്കില്ല.
സത്വാദിഗുണങ്ങളും ദേഹാദിയാനീടുംനാൻ
ശുദ്ധമാം ബ്രഹ്മം, ബന്ധമുക്തികളെനിക്കില്ല.
സർവാത്മാ പരിപൂർണ്ണൻ സ്വതന്ത്രനായ നിരന്തരൻ
സർവാന്തര്യാമിയായ് പൂർണ്ണനിശ്ചലൻ സൂക്ഷ്മതമനോ
എന്നമീവിധം ഇരിപ്പുള്ളവൻ ഞാനാകയാൽ
എങ്ങനെ ബാഹ്യാന്തരഭേദങ്ങൾ കല്പിക്കുന്നു?
ഈ ജഗത്തെല്ലാമെന്നമീവിധം വിളങ്ങുന്നോരാ
ഭാവിച്ചീടുന്ന ദ്വൈതാദ്വൈതമായ് മായാമോഹങ്ങൾ.

ആകൃതിയുള്ളതായുമില്ലാത്തതായുമിതു
ലോകമായ് ലോകാതീതമായിട്ടും വിളങ്ങുന്ന
തുള്ളതയത്രെ സർവം തന്നിലായ് ഭേദാകാരമക-
ന്നുള്ളതു തന്നെ ശിവം കേവലം സമംശാന്തം

[illegible]മിതിരനോ നിനക്കില്ല[illegible]
[illegible]ൻ നിനക്കില്ലല്ലോ [illegible]
[illegible] മിത്രങ്ങളും [illegible]
[illegible]നിനക്കില്ലി[illegible]
[illegible] മനമേ, നി[illegible]-
[illegible]പ്രകാരമിക്കാണുന്ന[illegible].
[illegible] നിനക്കില്ല [illegible]-
[illegible]യുള്ള
[illegible]ദി രാഗദ്വേഷാദി ഭാവഭേദ-
[illegible]മിത്ര[illegible] നീ[illegible]തെ?
[illegible]-
[illegible] കർമ്മമില്ലിന്നു[illegible]
[illegible]വും ഇല്ലെനിക്ക ഞാൻ [illegible]മല്ല;
[illegible]
[illegible] ദുഃഖങ്ങളും
[illegible]ദിബാധകളുമില്ലെനിക്കൊ[illegible]ലും
[illegible] -
[illegible].
[illegible]യി വളരെ ഞാൻ ചൊല്ലുന്ന[illegible], നീ
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]ടാതെ[illegible]മിതിക്കേന്നു,
[illegible]
[illegible] കഴിച്ചുവെന്നാകിലും
[illegible]ഹത്യാഗാനന്തരം [illegible]ടാകാശം
[illegible] ബ്രഹ്മത്തിൽ ലയിക്കുന്നു
[illegible]
[illegible]വെടിയുന്ന യോഗികളുപ്പോഴും തന്നെ

സത്യമില്ലെന്നതാമായ പാരമ്യമതമാതന്നെയല്ലോ
നിത്യവുംവൎത്തിക്കുന്നു കൈവല്യമതുതന്നെ.
ധൎമ്മാൎത്ഥകാമമോക്ഷ ചതുൎവ്വൎഗ്ഗങ്ങൾനാലും
ബ്രഹ്മത്തിൽ കല്പിതങ്ങളെന്നു യോഗികളോൎപ്പൂ
സ്ഥാവരജംഗമാദി ഭേദവും ബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ
ഭാവനാകല്പിതമെന്നോൎത്തീടും യോഗീശന്മാർ.
പണ്ടെന്തെങ്കിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുമില്ലെൻമന-
ക്കണ്ണിലെങ്കിലും ബ്രഹ്മത്തിൽ പ്രകല്പിതം
ഒന്നും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുന്നില്ലെന്നും ഞാൻഭുജിക്കുന്നി-
ല്ലെന്നുള്ളോരെന്നുറപ്പിന്നില്ല ചാഞ്ചല്യം തെല്ലും
ശൂന്യമാം ഗൃഹത്തിങ്കലാഗതനായീടും
മാന്യനാമവധൂതനെപ്പോഴും സമരസൻ
നഗ്നനായ് ഗൎവ്വംകൂടാതെങ്ങുമേനടപ്പവൻ
മഗ്നനായാനന്ദത്തിലെല്ലാമെ വസിപ്പവൻ
കാരണം സൂക്ഷ്മസ്ഥൂലമെന്ന ദേഹങ്ങൾമൂന്നും
വേറില്ലാത്തതുകൊണ്ടു സാക്ഷി നാലാമതെന്നും
ഭേദമില്ലതിലതാം ഭേദവാദത്തെ വിടുകൊണ്ടവൻ
ഏതുപോലെതാൻ വാഴുന്നോനവധൂതൻ
ധൎമ്മാധൎമ്മങ്ങളെന്ന ഭേദമില്ലതിലതാം-
ബ്രഹ്മത്തിൽ ബാധ്യബാധ്യതിയെങ്ങിനെ ഭവിക്കുന്നു?.
മന്ത്രത്താൽ മന്ത്രിപ്പതിന്നരുതാതുള്ളതേതോ
തന്ത്രത്താൽ കാട്ടുവാനുമരുതാതുള്ളതേതോ-
ചരമമുപ്പാൽ വൎണ്ണിപ്പതിന്നരുതാതുള്ളതേതോ-
ബൊധമാമാബ്രഹ്മത്തിൽ വിലയിച്ചവധൂതൻ
ശൂന്യമാമെല്ലാമെന്നും ശൂന്യമല്ലുള്ളതെല്ലാ-
മെന്നോന്നും പറവതിന്നരുതാതുള്ളതിനെ
വൎണ്ണിച്ചീടുന്നതിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞിടുന്നോനല്പം
ചൊന്നോൻ ഞാൻ ശാസ്ത്രതത്വാശമിപ്പിനാലും നിജമാം.

സമാപ്തം

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

ശ്രീഗുരോ! ഭവാൻ കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്യോരിതി-
ഹാസ്യമകരമായ ഭാഗമെല്ലാമെന്തുണ്ടി.
ബാലനോ വയസ്സനോ വിദ്യയങ്ങളില്ലതി-
ഭോഗിനോ ഗൃഹസ്ഥനോ മൂർഖനോ പണ്ഡിതനോ
ആരുതന്നാകിലുമവർക്കൊക്കെയൊരുപോലെ
ആനന്ദമരുളുന്ന ഗ്രന്ഥിപ്രസിദ്ധയോഗ്യം
പ്രത്യക്ഷം ത്യാജ്യമായ ചോറിലൊന്നാവുംരത്നം
വാത്തിക്കെന്നതുകണ്ടാലാരാനും വെടിയുമോ?
ഗിരിയെന്തതപെരുപ്പം നന്നായ്ശോഭിച്ചീടുന്ന
സാഹിത്യം തീരത്തിൽ വച്ചുകൊണ്ടതാവുള്ളതല്ലേ?
മാധുര്യമർത്ഥവ്യക്തി ലാളിത്യമലങ്കാര-
മാതനീയമാമിന്നാതിതി കാവ്യഗുണം
ഭാവിതമോ ഭാരതത്തിലോ സാഹിത്യഭേദമെന്ന
ഗ്രന്ഥകാരന്മാർക്കും, ഗുണമുള്ളവർസാരംഗ്രാഹകം.
ഗ്രന്ഥസ്ഥമില്ലപിന്നെ സിദ്ധരപ്പൊട്ടുമില്ല

ദൈവഭയം തോന്നിയെന്നതരുണി പാവനന്മാരെ
ഭക്തകൂടത്തിലിട്ടുവക്കെള്ളുന്നതോത്ത
ദീനരിലുള്ളതത്ര ചികിത്സതിട്ടാൻ മതിയല്ലോ.
ശാസ്ത്രിയനാരാമത ശാന്തതയ്ക്കുറിമാൻ
ദുരിതമായ ചന്തമാമീലോകം സമസ്തവും
പ്രത്യക്ഷമിതിനെന്നിതാസ്സത്താനെന്നതന്നെ
ശൂദ്രനിരുത്തരം ശുഭമറിവാനനുശ്രമം
പ്രകാശമേവൻ ചരാചരമാമീലോകത്തെ
സാക്ഷാലായിളക്കീട്ടമായവനെങ്ങു മുള്ളോൻ
ജ്ഞാനമൊന്നു ക്ഷണത്തിൽനിന്നു മാറിട്ടില്ലവൻ
ദിവ്യമുഖമാർന്തവൻ ബൊമ്മെസിദ്ധചൈതന്യതന്മോ.

ആകയാൽ സതതാസതതമാം ഭിന്നാഭിന്നം
ബോധകവും വാദകവും ചെയ്യാത്ത വാദികളും
ആകലനീയമാമാവസ്തു ഞാൻതന്നെയായിതി-
ലാകലനത്തിനുമറ്റുമില്ലെന്നതൈന്നെല്ലാം ചൊല്ലിടാൻ
കൈകാലെന്നിവയും ഭേദമില്ലാത്തവൻഞാൻ
നാകനായകന്മാർ പൂജിച്ചീടുമാവസ്തുവുംഞാൻ
സന്തുഷ്ടനാകുമെല്ലാ ഭേദാഭ്യാസത്തിലുഭേ-
ദസംഭവമതിനുവരുമെന്നതൊരുനാളുമില്ല !
സാവധാനത്തിലാലോചിക്കയാലുകൊണ്ടുതന്നെ
കേവലാത്മാവിലേറെരാവൃത്തിയുമെന്നോർക്കണം
വെള്ളത്തിൽപ്പൊങ്ങി വന്ന ബുദ്ബുദങ്ങളെന്നപോ-
ലുള്ളതായി തോന്നുമെപ്പോഴും തന്നെയില്ലെന്നും കാണാം
വെള്ളമാണെല്ലാം സത്യകാലത്തിൽതോന്നും ഭേദ-
മുള്ളതല്ലതുപോലെയാത്മാവിലിന്ദ്രിയാദികളും
ആത്മാവിൽമറഞ്ഞീ ഭൂതങ്ങളിതുപോലെ
യുണ്ടറിച്ചില്ലാതാകുന്നൊന്നു തോന്നുന്നഭ്രമാൽ
തീയിൽപ്പെട്ടിതൈക്ഷ്ണ്യം ജലത്തിൽ പ്പൂവിൽമണം
നെയ്യിൽമധുരം കല്ലിൽകട്ടിയുമെന്നിവ്വണ്ണം
ഭിന്നിക്കാതെ കൂട്ടായിരിക്കുന്നതുപോലെ
യൊന്നായ്ത്തന്നിരിക്കുന്ന പ്രകൃതിപുരുഷന്മാർ
യാതൊന്നുമിങ്ങില്ല യാതൊന്നുമതിലില്ല
യാതൊരു ഗുണങ്ങളുമാവസ്തുവിലില്ല
ബുദ്ധ്യാദിവൃത്തികൾക്കെത്തുവാൻ കഴിയാത്ത-
വസ്തു സൂക്ഷ്മത്തിൽസൂക്ഷ്മം സർവ്വദേഹികളിലും
ഇമ്മട്ടസാരമായിരിക്കുമാവസ്തുവിൽ
അന്യസ്ഥന്മാർ ഞാൻ നീയെന്നുള്ള ഭേദംകാണും?
ചൈതന്യസ്വരൂപനറിവാം സ്വരൂപനാം പതിവുള്ളും
മേദിനിതന്നിലതിന്നില്ല സഞ്ചാരമേലും

[illegible]ിച്ചിടുകയില്ല,
[illegible]ലിട്ടാൽ [illegible]പോകയുമില്ല,
[illegible]ത്തിലിട്ടാ[illegible]ഞ്ഞീടുകയില്ലയതി-
[illegible]മെന്നതുകൊണ്ടും
[illegible]വാൽ സംവ്യാപ്തമായതിനെ
[illegible]യില്ലൊന്നും [illegible]
[illegible]
[illegible]മായിരുന്നീടുമാത്മാവു നിരന്തരം.
[illegible]വും സൂക്ഷ്മം ഗുണാതീതമായതുകൊണ്ടാ-
[illegible]
[illegible]
[illegible]മാമെന്നു കല്പിച്ചിടു.
[illegible]
[illegible]
[illegible]ല്ലാതായ് ഗുണ[illegible] ദ്വൈതാദ്വൈത-
[illegible]
[illegible]
[illegible]രമാം ദുർവിഷം നശിക്കുവാൻ
[illegible]തിരിക്കും സം[illegible]-
[illegible]
[illegible] വസ്തുവിനില്ലാകാരം
[illegible] കൊണ്ടു കണ്ടറിഞ്ഞിടാം.
[illegible]
[illegible]
[illegible]ിൽ [illegible] സർവലോകം
[illegible] പ്രകൃതിതാൻ
[illegible]
[illegible]

ഭ്രാന്തികൊണ്ടുള്ളറിവു ബാഹ്യത്തിലുണ്ടാകുന്നതും
ഭ്രാന്തികൂടാതെ ശുദ്ധജ്ഞാനമാമമദ്ധ്യഗത.
മദ്ധ്യത്തിൽനിന്നും മദ്ധ്യതരത്തെയറിയേണം
ശുദ്ധമാംസാക്ഷികളായതിൻഗുത ജ്ഞാനികളാരെ
പൌർണ്ണമീദിവസത്തിൽ പൂർണ്ണമായ് പ്രകാശിക്കും-
ചന്ദ്രനത്യന്തരമ്യൻ നിർമ്മലനാകുന്നല്ലോ
നേത്രത്തെ കൈവിരൽകൊണ്ടമുക്കിനോക്കിയെന്നാൽ
മൂർത്തികൾ രണ്ടുകാണാമതു ദൃഗ്ഭ്രമംതാൻ.
ഇവ്വിധം ബുദ്ധിവൃത്തികൊണ്ടുതോന്നുന്നഭേദം
സർവ്വവ്യാപകമായ വസ്തുവിലസത്യംതാൻ
ധ്യാനംചെയ്യുന്നോരനേകൻ ധീരനായിരിക്കുന്നു
മാനുഷർ വാഴ്ത്തീടുന്ന ബാഹ്യരൂപംകൊണ്ടവനെ
ശ്രീഗുരുപ്രസാദത്താൻ തത്വത്തെയറിയുമ്പോൾ
രാഗമില്ലാതെയാകും സംസാരബന്ധത്തിൽ.
മൂർഖനായാലും വിദ്വാനാകിലും പിന്നെയവൻ
മോഹമൊട്ടില്ലീ ലോകവിഷയ വിവാദം.
രാഗമില്ലാത്തവൻ ഭേദവൃത്തിയുമില്ലാത്തവൻ
രാഗമാകുന്നഭേദവൃത്തിയുണ്ടാവാൻമൂലം
രാഗദ്വേഷങ്ങൾവിട്ടാൽ സർവഭൂതങ്ങളുടെ-
യോഗക്ഷേമങ്ങൾകൊണ്ടിത്താൻ ചിന്തിക്കുന്നൊന്നവനും
ലോകമെല്ലാമെയും താനാണെന്നറിയുന്നധീ-
മോഹങ്ങൾ നീങ്ങിപരംപദത്തെ പ്രാപിച്ചീടും
ഭിന്നമായ് ഘടമെന്നാകാശത്തിനുള്ളാകാരം
ഒന്നായിങ്ങാകാശത്തോട് ചേരുന്നപോലെ.
ഇന്ദ്രിയസംഘാതമാമിദ്ദേഹം നശിക്കുമ്പോൾ
ഒന്നായപരമാത്മാവോടു ചേർന്നീടുംയോഗി.
വ്യതിരേകമൊന്നുമകന്നുപോകുന്നതിൻ വൃദ്ധി
ബോധിപ്പിച്ചീടുന്നവനിന്നൊത്തതാം ഗതിയേതും

[illegible] വാതിന്റെ [illegible]മാം
[illegible]തികളും യോഗികളാകുവോരെണ്ണ
[illegible] [illegible] പരമാർത്ഥമായിത്തന്നെ
[illegible]ത്തെയടഞ്ഞവരവക്കീവിധിപററാ.
[illegible]ഗികൾക്കൊന്നീട്ടുമത്യുഇച്ഛിതമായ പദം
[illegible]യത്തിൽനിന്നും മറ്റുള്ളിൽനിന്നുംകൂടെ
[illegible] നാശമില്ലാത്തൊറ്റ്രം പദം
[illegible]സമ്മാരാം യോഗീശക്ധീനമാം
[illegible]ത്തിൽത്താനോ [illegible]ത്തിലോമില്ല
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]ൻമാത്രഗർഭ [illegible]കയില്ല, ഭേദം—
[illegible]വാനില്ല, വൃത്തറിത്താണവൻ.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] കരണ്ടീട്ടമോ
[illegible]നമെന്നെന്തീട്ടകയില്ലവന്ന
[illegible]യില്ല [illegible]മില്ല
[illegible] [illegible]സ്ഥാനമേവും
[illegible]നെന്നു ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നാലും
[illegible] തിസംവൃദ്ധ്യാദിഭേദമറവം
[illegible] വസ്തുവില്ലാത്തതായും
[illegible]ശില്പനിവകളും
[illegible] [illegible]മില്ലാത്തതായും
[illegible] [illegible]—
[illegible]ൻരവണ്ടും ശക്തിക്കെല്പമേറ്റും
[illegible] [illegible]യിട്ടുള്ളിൽ—
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ഭേദ [illegible] ദിക്കുകളും
[illegible]യ് [illegible]മൊട്ടയിട്ടിട്ടും സന്ന്യാസവും,

ഗുരുശിഷ്യന്മാരെന്ന ഭാവവും, മന്ത്രങ്ങളും,
പൌരുഷമേറും ശാംഭവ്യാദികളാം മുദ്രകളു-
മറ്റൊന്നിലിവയെന്നും ശോഭിക്കുന്നില്ല ശശ്വൽ-
ശുദ്ധനാമമായീശനെ പ്രാപിച്ചീടുന്നു യോഗി
യാതൊന്നിൽ ശിവൻശക്തി മനുഷ്യനെന്നഭേദ-
മേതുമേയില്ലപിണ്ഡം ബ്രഹ്മാണ്ഡമെന്നീഭേദവും,
തൈജസനെന്നവഭേദവും പ്രാജ്ഞാന്യവും,
വൈകല്യമെന്നും പരമേശതയിവിധമാരവും,
ഇല്ലാതെയിരിക്കുന്നോരനാദ്യനാമീശ്വരനെ
കല്യനാം യോഗിപ്രവരൻ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.
യാതൊരുത്തൻറെ ഗാത്രത്തിങ്കൽനിന്നിങ്ങിനെയെന്ന
ചേതനാചേതനമാം സർവ്വവുമുണ്ടാകുന്നു
യാതൊന്നിൽ പുഷ്ടി നേടയെന്നഭേദങ്ങളെല്ലാ
മുദകമായ് ലയിക്കുന്നതിങ്ങിനെ ലയിക്കുന്നു.
ആത്മാനന്ദമായീശനെ പ്രാപിച്ചീടുന്നു യോഗി
യാതൊന്നിൽതന്നെ സർവ്വം വസിക്കുന്നതല്ലോ
നാഭിക്കരികളെന്നും ചൈതന്യമുണ്ടിതിന്നു
ശബ്ദത്തിൽനിരോധമില്ലാതൊന്നിലുമേപോലും
ആസനാസനഭേദം ബ്രഹ്മൈക്യത്തിങ്കൽനിന്നും
ഭേദപ്പെടും മനോരഥമാർഗ്ഗമായി നിന്നതാലും
നാഡീസഞ്ചാരവുമില്ലാതൊന്നിലായീശനെ
യാത്രധനായ യോഗിശ്രേഷ്ഠനിപ്പോഴും കണ്ടീടുന്നു.
ഒന്നുകണ്ടല്ലനാനാവിധമാണല്ല ദ്വ-
ന്ദ്വമാണെന്നും ചൊൽവാനരുതാത്തുള്ളതായും
ഹ്രസ്വമാണല്ലതീവദീർഘമാണല്ലമഹാ-
വിശാലമായുള്ളതെന്ന ചെറുതാണതെന്നുമായ്
അല്ലയാണെല്ലുക്കതെതെങ്ങനെപ്രയാമ-
വെളിവാണെന്നും ചൊൽവാനരുതാത്തുള്ളതായും

യാതൊരുവനറിയുന്നു സർവ്വസാക്ഷിത്വേനാ-
ബോധാത്മാവീശനെന്നു യോഗികളറിയുന്നു
വൃത്തികളെല്ലാമറിയപ്പെടുന്നതും ജാഗ്രദ്വൃത്തിയിൽ
വൃത്തികളുള്ളതെന്നറിവാൻ കാട്ടുമറിയുന്നവനാകിലും
എല്ലാമൊന്നാണെന്നുതന്നെ ഗ്രഹിച്ചീടിലുമൊന്നു-
മല്ലാതൊന്നൊന്നില്ലാതെ തള്ളിയകന്നാകിലും
സർവ്വകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തീടുന്നൊരുനാളുമവൻ
നിർവ്വികാരത്വാൽ കർമ്മമെല്ലാം വിട്ടേനെന്നാലും
ശാശ്വതസ്വരൂപനാമാത്മാവാമീശ്വരനെ
യീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ വസിച്ചീടുന്ന യോഗി
സങ്കല്പവികല്പങ്ങൾ ചെയ്തീടുമനസ്സല്ല
ശങ്കകൾ തീർത്തുറപ്പിക്കും ബുദ്ധിയുമല്ല
ഒട്ടനാൾകൊണ്ടു ജീർണ്ണിച്ചീടും ദേഹമല്ല
നാലുമന്തഃകരണങ്ങളും പ്രാണേന്ദ്രിയങ്ങളുമല്ല
ഗന്ധാദിതന്മാത്രകളല്ലവ തമ്മിൽ തമ്മിൽ
ബന്ധിച്ചു തടിച്ചതാം പഞ്ചഭൂതവുമല്ല
ദേഹത്തിൽ തോന്നുമഹംബുദ്ധിയുമല്ല സർവ്വ-
വ്യാപകമനേകരാൽ വിളങ്ങുന്നതാം വസ്തു
സത്യചിദാനന്ദസ്വരൂപനാമാത്മാവാമീശനെന്നു
നിത്യബോധത്തോടിരിക്കുന്നവൻ തന്നെ യോഗി
എപ്പോഴുമാനന്ദത്തോടിരിക്കുന്നവൻ
നിർമ്മലനാമവൻ യോഗീശ്വരന്മാരിൽ
ഭേദമേതുമില്ലെന്നതിനാൽ ശ്രവണശ്രദ്ധാ-
ഭേദമായുള്ള ധർമ്മങ്ങൾ തോന്നുന്നില്ല
ലിംഗദേഹത്തിൻസ്ഥിതിയല്ലതുകൊണ്ടുതന്നി-
ലംഗീകാര്യവും ത്യാജ്യവും കാണുന്നില്ല
പ്രാരബ്ധവശാൽ ദേഹം നശിക്കുംവരെയൊരോ-
കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തും ചെയ്യാതെയുമാസ്ഥീടും

ചൊല്ലുവാനും ചൊല്ലില്ലവനവനറിവില്ലദ്ദേഹം
ചൈതന്യാദികൾക്കോ ചാരുമറിയുന്നില്ലയോഗി
സർവ്വവ്യാപിനിയാം ചൊല്ലുമൊന്നുമേ ചൊല്ലാത്തതും.
നിർവ്വികാരതയൊരാത്മതത്ത്വമിതാണെന്നവനം
ചൊല്ലുന്നമിതു ചൊല്ലിടരുതീകാര്യമെന്നു
ചൊല്ലലോ ചൊല്ലും ഭേദവാദ്യൊന്നുമവനില്ല
വാക്കിനെല്ലതല്ല താനും മനോവാണിനു താനും
ശേഷ്യമല്ലാത്തതാണിതുനിത്യതത്ത്വമാണിതോ.
എങ്ങനെ ഗുരുശിഷ്യന്മാരെന്നീകൂട്ടം സർവ്വ-
മംഗളധാമമതു സമമായ് വിളങ്ങുന്നു?
ഇങ്ങനെ വിചരിച്ചിട്ടും ദത്താത്രേയമുനിനാഥനും
ഉൾക്കമ്പത്തിൽ സദാ ദൃഢമായ് പ്രകാശിക്കും.

സമാപ്തം.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

ഗുണഭേദവിഭാഗങ്ങൾ തന്നിലൊന്നുമില്ല ഗുണഗുണ-
ഗണനാഭാവാഭാവമെന്നവയില്ലാത്തതായ്
ആകാശം പോലെയെങ്ങും വ്യാപിച്ചു ശിവതത്വമായ്
ഭേദിക്കാത്തതായുള്ളവൻതാൻ എങ്ങനെ വന്ദിച്ചീടും?
ധാവള്യം കറുപ്പിനി നിറഭേദങ്ങളറ്റ
കേവലം സ്വയംജ്യോതീരൂപനായ് ശിവനായി
കാര്യകാരണഭേദമില്ലാത്ത നിർമ്മലനായ്
മേവുന്നോരെന്നെ ഞാൻ താനെങ്ങനെ വണങ്ങീടും?
ഇല്ലെനിക്കില്ലതിക്കമൂലം, ഞാനെന്നുമുള്ളോൻ
ഇല്ലെന്ന് മറയ്ക്കുന്ന ചക്ര, ഞാനെന്നുമുള്ളോൻ
ഇല്ലെന്നു വിളങ്ങുന്ന ദീപം, ഞാനെന്നുമുള്ളോൻ
തുല്യമില്ലെനിക്കന്യമെന്നും ഞാൻ സമരസൻ

ഇല്ലൊരു കാംക്ഷയെനിക്കെങ്ങനെ പേർചൊല്ലുംഞാൻ?
ഇല്ലൊന്നിനോടും ചേർച്ചയെങ്ങനെ പേർചൊല്ലുംഞാൻ?
സാരാസാരാദിഹീനനെങ്ങനെ പേർചൊല്ലുംഞാൻ?
സാരജ്ഞാനാമൃതം ഞാനാകാശത്തോടുതുല്യൻ.
ദ്വില്ലാമദ്വൈതത്വമാമെങ്ങനെ പേർചൊല്ലുംഞാൻ?
ദ്വില്ലാമദ്വൈതത്വമാമെന്നാലുമെന്തു ചൊല്‌വൂ?
ഉള്ളതാണെല്ലാമെന്നു വന്നാലുമെന്തു ചൊല്‌വൂ?
ഇല്ലാതതെന്നാകിലുമെങ്ങനെ പേർചൊല്ലുംഞാൻ?
നാമരൂപങ്ങളറ്റ സാരമാം സമരസ-
ഭൂമജ്ഞാനാകാശംപോലിരിക്കുന്നവനെന്നും
സദ്രൂപമാംവസ്തുവല്ല ശൂന്യമായതുമല്ല
ബോധമായതുമല്ല ശരീരമായതുമല്ല
വരാംപോലായിരിക്കുന്ന വസ്തുവുമല്ലൊന്നോടു-
മൊന്നിച്ചുചേർന്നിരിക്കും വസ്തുവായതുമല്ല
കാരണവസ്തുവല്ല കാര്യമായതുമല്ല
സാരജ്ഞാനാമൃതം ഞാനാകാശത്തോടുതുല്യൻ
ഇല്ലെനിക്കിന്ദ്രിയങ്ങളൊന്നുമന്തഃകരണവും
ഇല്ലെനിക്കതിദൃശ്യമായുള്ള വിഷയവും
ഞാനെന്നുമേകൻ സദാനിർമ്മലനെനിക്കെന്നും-
ന്യൂനാതിരേകഭാവമില്ല ഞാൻ ബന്ധഹീനൻ
നാമരൂപങ്ങളറ്റ സാരമാം സമരസ-
ഭൂമജ്ഞാനാകാശംപോലിരിക്കുന്നവനെന്നും
അറിവാനശക്യൻ ഞാനറിവാനന്ദഘനൻ
പരമദുർലഭ്യൻഞാൻ ലക്ഷണാദികളറ്റോൻ
അന്തികത്തുള്ളോനല്ല ദൂരസ്ഥൻ താനുമല്ല
ബന്ധത്തിൽ കിടപ്പോനുമല്ലഞാൻമുക്തനല്ല.
നാമരൂപങ്ങളറ്റ സാരമാം സമരസ-
ഭൂമജ്ഞാനാകാശംപോലിരിക്കുന്നവനെന്നും

കർമ്മങ്ങളില്ലാത്തതാൻ കർമ്മാദികർമ്മങ്ങളു-
മുരൂപം നശിപ്പിക്കും ജ്ഞാനാമൃതനാണു ഞാൻ.
ആകൃതിയില്ലാത്തോൻ ഞാനാകൃതികളെയെല്ലാം
ഭേദമന്യേ നശിപ്പിക്കുമവൻ ഞാൻ ജ്ഞാനാമൃതൻ
നിന്ദ്രിയങ്ങളേറാൻ സർവ്വേന്ദ്രിയം നശിപ്പിക്കുന്നോൻ.
താദാത്മ്യങ്ങളതീർക്കുന്നവൻ ഞാനാദിമദ്ധ്യം കടന്നവൻ
ധർമ്മാധർമ്മാദി വിധാനാദിയധർമ്മങ്ങളു
ളുരൂപം നശിപ്പിക്കും ജ്ഞാനാമൃതനാണു ഞാൻ.
ബന്ധങ്ങളില്ലാത്തോൻ ഞാനാദിബന്ധങ്ങളെ
സന്തതം തീർത്താനന്ദം നൽകുന്നോൻ ജ്ഞാനാമൃതൻ
അല്ലയോ വത്സ! ഭേദമുള്ളതുമില്ലാത്തതാന-
മല്ലഞാൻ സമരസനാകാശത്തോടൊത്തവൻ
യോഗിയുമയോഗിയുമല്ലഞാനണിമാദി
യോഗസിദ്ധികളൊന്നുമൊട്ടുമില്ലതാനും
ചിത്തമുള്ളോനുമില്ലാത്തോനുമല്ലവികല
ബുദ്ധിതത്വങ്ങളൊന്നുമെനിക്കൊട്ടുമില്ല
നാമരൂപങ്ങളറ്റ സമരസം സന്തത
ശുദ്ധനാനന്ദനേകരൂപനിതിനാനാരൂപനാം.
തന്നെയാം ജ്ഞാനമെന്നാലിങ്ങനെയെനിക്കില്ല
പ്രജ്ഞാവാൻ മൂഢനെന്നഭേദമെനിക്കില്ല
ദ്വൈതാദ്വൈതഭാവമെന്ന ഭേദമെനിക്കില്ല
മുക്ത്യാകാശം ഭാകാശമെന്നുമുള്ളവൻ ഞാൻ സമരസൻ
സംസാരമനന്താ വല്ലിയില്ലെനിക്കൊട്ടും,
സന്തോഷസന്താപാദി ഫലവുമില്ലതിനാൽ
മൂർത്തബന്ധമെനിക്കില്ലൊരിക്കലും സദാ-
ശുദ്ധൻ ഞാനാകാശംപോലിരിപ്പോൻ സമരസൻ
സംസാരസംപൂർത്തിഭേദമാകിയ രജോഗുണ-
സംസൃതിയില്ലെനിക്കില്ലൊട്ടുമേ വികാരവും

സന്താപം നാകം തമോ ഗുണമില്ലെന്നപോലും
ബാധവുമില്ലദ്വൈതജന്യമാം വികാരത്താൽ
തൻധർമ്മം നടത്തേണമെന്ന തോന്നിക്കും സ്വത-
ബാധവുമില്ലാകാശതുല്യൻ ഞാൻ ജ്ഞാനാമൃതൻ
ബാധികം വിധിനിഷേധാദി വാക്യങ്ങളെന്നെ-
ബാധിക്കാ ഞാനതിൽനിന്നന്യനോൻ മനസ്സേറാൻ
ഞാനൊന്നുമറിയും ജ്ഞാനമനോകനാനന്ദാറാൻ
ജ്ഞാനപ്രാപ്തിയ്ക്കുപായതരം ജ്ഞാനാകാശാത്മൻ.
നിഷ്പ്രപഞ്ചം കമ്പം വൃത്തി വികല്പം സങ്കല്പം ബോധം
നിർവ്വികൃതി വികാരരഹിത കർമ്മങ്ങൾ ധാരാധാരം
വ്യത്യാസഭേദങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെയൊരു കാന്തംപോ-
ലൊന്നും ഞാൻ സമരസനറിവാനന്ദപൂർണ്ണൻ
രോദ്ധ്യരോധകങ്ങളും മോക്ഷമെന്നതില്ലെനാൻ.
കാർന്നുവൃത്തിപ്രവൃത്തിഭേദങ്ങളും വസ്തുവുമല്ലേതല്ലെന്നാൻ
വാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും പ്രത്യക്ഷതത്വപരമായ്
വാക്കല്ലേമനസ്സല്ല ബുദ്ധിയതേ ഞാനല്ല.
പ്രമാണമെന്നതും പ്രമേയമാകുന്നതും പ്രമേതമളി-
ന്നതാലേന്നാട്ടംകൊണ്ടതേതരസമായിരിക്കുന്നോൻ ഞാൻ
ഭിന്നമല്ലഭിന്നവും ഭിന്നാഭിന്നവുമല്ല
പ്രപഞ്ചപ്രതിപന്നവും പ്രപഞ്ചമെന്നതില്ല.
ഒന്നോട്ടം രതിയില്ല മുൻപു സംഭവിച്ചുള്ള-
തൊന്നുമല്ലേകരസമറിവാനന്ദമേ ഞാൻ
നന്മരേ വാദിയോ വൃത്തമുനാ മനോരനി
കൈവല്യമാനന്ദികളും ധർമ്മങ്ങളുമില്ല.
ഭൂതങ്ങൾ ഭൗതികങ്ങൾ ഭൂതാധി ദൈവങ്ങളും
യാതൊന്നുമില്ലാകാശം പോലെ ഞാൻ സമരസൻ.
ജാഗ്രദവസ്ഥാദികൾ മൂന്നുമില്ലെനിക്കെന്നി-
ക്കേവലാത്മാനന്ദമാത്രമവസ്ഥയെന്നതും

വൎത്തമാനാദികാലത്രയവുമില്ലെനിക്കു
പാതാളം സ്വൎഗ്ഗമെന്ന സ്ഥാനഭേദവുമില്ല
ഉൎദ്ധ്വാധോഭാഗങ്ങളും ദിഗ്ഭേദങ്ങളുമില്ല
ബോദ്ധ്യബോധകഭാവമറ്റോൻ ഞാൻ സമരസൻ.
ശാന്തമായ് പരമാത്മമായുള്ളൊരാകാശം
പോലെയൊന്നാണതെന്നോതാനറിവാനരൂപൻ.
നീണ്ടുകുറിയതു വലുതു ചെറുതെന്നു
ഖണ്ഡിക്കത്തക്കതെന്നുമല്ലെന്നുള്ളഭേദം
ഇല്ലാതാകാശംപോലെ സമമായെല്ലാറ്റിനു-
മുള്ളവൻ ഞാൻ സമരസനായിരുന്നരൂപൻ.
വൃത്തമല്ല കോണമാണല്ല ചതുരശ്ര-
വൃത്തമൊന്നുമേയില്ലാതേകാകാരമായ്
വൎത്തിക്കുമാകാശംപോലെനിരാകാരനായ-
സത്യസ്വരൂപൻ ഞാനൊന്നേയിരിക്കുന്നോൻ സമരസൻ.
അമ്മയില്ലച്ഛനില്ല ദാരപുത്രാദിയില്ല
ജന്മമില്ലതുപോലെ മൃതിയുമെനിക്കില്ല.
ആകുലമനാകുലമെന്നഭാവവുമില്ലാ-
തേകമാം ജ്ഞാനാമൃതരൂപൻ ഞാൻ സമരസൻ.
അല്ലല്ലെന്നെല്ലാംതള്ളിത്തള്ളുവാൻ കഴിയാതെ
യുള്ളതായശേഷമായ് ശേഷമായിരിക്കുന്ന
നിൎല്ലേപസ്വരൂപവസ്തുവിനു ഭേദമൊന്നുംചൊല്ലാ-
വല്ലതു സമരസനായിരിക്കുന്നു ഞാൻ.
കാമമില്ലാത്തവൻ ഞാനെപ്പോഴും കൎമ്മം ചെയ്യുവൻ
സംഗമില്ലാത്തവൻ ഞാനേതിലും ചേൎന്നിരിപ്പോൻ.
ഭേദമില്ലെനിക്കൊന്നു ഭേദംപൂണ്ടിരിപ്പവൻ
ഖേദമില്ലാത്തതാൻ ജ്ഞാനാമൃതം ഞാൻ സമരസൻ.
മായയും പ്രപഞ്ചവ്യാപാരവുമില്ലാത്തോൻ ഞാൻ
കായവും കൌടില്യവും ഭംഗവുമില്ലാത്തോൻ ഞാൻ.

വാസ്തവംമിഥ്യയെന്ന വികൃതിയില്ലാതെതാൻഞാൻ
ശുദ്ധജ്ഞാനാമൃതൻഞാനാകാശസമസ്വരൂപൻ.
ഉത്പത്തിവ്യാധികാരണമെമില്ലാത്തവൻ ഞാൻ
ആത്മനാനാത്മാദി ഭേദമോദങ്ങളറ്റോൻ.
ചേർച്ചയോർപ്പാട്ടതാഴ്ഗ്യയച്ചയെന്നീഭാവ-
ഭേദങ്ങളില്ലാത്തഞാനാകാശസമസ്വരൂപൻ
തന്നിലാവില്ലെന്നില്ല തന്നിൽപ്രഭേദമില്ല
വിക്ഷേപാവരണവും ചിത്തവുമെനിക്കില്ല.
കൊള്ളത്തക്കതുമില്ല തള്ളത്തക്കതുമില്ല
നിർമ്മലം നിരാകാരം ഞാൻ നിരന്തരം സ്വരൂപൻ.
കാടിത്രവീടിടുന്ന ഭേദമെങ്ങനെ ചൊൽവൂ.
പാടെസംശയയുക്തമിതിനെയെന്തുചൊൽവൂ.
അപ്പുറംഭേദമെന്യെ സർവ്വത്രസമാസമാ-
യെപ്പോഴുമിരിക്കുംഞാനാദിയനന്തരൂപൻ
സൌഖ്യദുഃഖങ്ങളുമഭാവികളും ജീവഭാവം
ദാഹാദിയെതിർക്കലില്ലാതെ വിളങ്ങിടും
വസ്തുനിർവ്വാണമായരഹിതമാകാരം ഞാൻ
നിത്യമാണെന്നുഞാൻ താനറിവാനന്ദരൂപൻ.
ഉല്പത്തിരഹിതമായെപ്പോഴും വിളങ്ങുന്നു
കല്പനാരഹിതമായെപ്പോഴും വിളങ്ങുന്നു.
സംസാരരഹിതമായെപ്പോഴും വിളങ്ങുന്നു
സംഹാരരഹിതമായെപ്പോഴും വിളങ്ങുന്നു
യാതൊന്നാൽപ്രമാണിച്ചുസ്ഥാനാനാകാരംഭാ-
ഭേദതാപംകൊണ്ടിടാതെയെപ്പോഴുമിരിക്കുന്നു.
അദ്വയോമിത്രമണേ!നാമൃതപൂർണ്ണം ഭവാ-
നില്ലല്ലോനാനാദേശം ഭേദാഭേദവുമില്ല
ഇല്ലയോഞാനെന്നതീവിധം വിചാരംതേ
നിർമ്മലപാദ്യയോന്നീയറിവാനന്ദരൂപൻ.

എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു ഹേ സഖേ! ഭവാനില്ല
വന്നാപോം നാശം ജരാമരണജന്മാദികൾ.
എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു നിർവികാരൻനീവാൻപോൽ
വന്നതാം സമാനമായറിവായിതിഹേ ഞാൻ.
എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു രൂപമില്ലല്ലോ നിന-
ക്കേതിനാസ്ക്കരയുന്നിതില്ലതേ വിരൂപവും
എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു വയസ്സില്ലല്ലോ നിന-
ക്കെന്തുമററവികാരരൂപനാകാരശൂന്യൻ.
എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു മനസ്സില്ലല്ലോ നിന-
ക്കെന്തിനായ്ക്കരയുന്നിതില്ലല്ലോ കരണവും
എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു കർമ്മമില്ലല്ലോ നിന-
ക്കെന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു ലോഭവുമില്ലയെല്ലോ.
എന്തിനാസ്ക്കരയുന്നു തേററവുമില്ലാത്തനീ
യന്തമററവികാരരൂപനാകാരശൂന്യൻ
ഐശ്വര്യങ്ങളെ നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ധനം
നശ്വരം നശിക്കട്ടെതാൻ ഭാര്യാദികളതിൻനി-
ന്നെന്റെന്റെന്നെന്നഭിമാനങ്ങളും
കാണവാൻപാടില്ലാത്ത നിരന്തരൈശ്വര്യശ
ബ്രഹ്മത്തിന്ത്രിയൈശ്വര്യ പുത്രകൾക്കുള്ളടയാളും
നിർമ്മലബ്രഹ്മരൂപനാകുന്ന നിനക്കില്ല.
ഉണ്ടായി നശിക്കുന്ന സംസാരധർമ്മം നിന-
ക്കേണ്ടവാനില്ല മറ്റും ജന്മാദികളറിതൻനീ.
നിർഭേദഭേദബുദ്ധിഹീനൈകസമാനനാ-
നുഷ്ക്കളമില്ലാത്തനീയറിവാനന്ദരൂപൻ.
ഇല്ലണുമാത്രംപോലും കാമരാഗാദിഭാവ
മില്ലണുമാത്രംപോലും ധ്യാനധ്യേയാദിഭാവം
ഇല്ലണുമാത്രംപോലും മുക്തബന്ധങ്ങളാം
നിർല്ലേപൻ ഭവാൻ വാൻപോലറിവാനന്ദരൂപൻ.

സാരമായുള്ളതെല്ലാമത്രയായ്ക്കോതിനേൻ ഞാൻ
ചൊരാനീശിഷ്യൻഗുരു ഞാനെന്നിഭാവഭേദം
സ്വാതന്ത്ര്യംപരമാത്മംസ്വരൂപംപരാനന്ദം
അതന്ത്രം ജ്ഞാനാമൃതമേവാഹംമുള്ളരൂപം.
ഏകൻഞാൻപരമാത്മ രൂപനാകാശംപോലെ
ഏവനൊന്നെന്നാൽപിന്നെയെങ്ങനെയന്യഭാവം
ഭാവിക്കെന്നതീതെയറിവില്ലായ്മ തന്നെ
ഭാവാഭാവാദികയ്ക്കുറാൻ ഞാനേകൻസമരൂപൻ
വിജ്ഞാനമേകമതിലധിരൂപവുമില്ല
വിജ്ഞാനമേകമതിലില്ലൂർദ്ധ്വരൂപം
വിജ്ഞാനമേകമതിൽ വാഹ്യരൂപവുമില്ല.
വിജ്ഞാനമേകംസ്ഥിരം സർവത്രസമരൂപം.
വിജ്ഞാനമേകമതു രൂപമില്ലാത്തതല്ല
വിജ്ഞാനമേകമതു രൂപമുള്ളതുമല്ല.
വിജ്ഞാനമേകമതു ശുദ്ധരൂപവുമല്ല
വിജ്ഞാനമശുദ്ധമാം രൂപമുള്ളതുമല്ല.
രൂപവുമരൂപവുമല്ലതന്നിജരൂപം ഞാൻ
കേവലംവിളങ്ങുന്നപരമാനന്ദതത്ത്വം.
ഹേസഖേ! സർവ്വാത്മനാ സംസാരംവെടിഞ്ഞാലും
ഹേസഖേ! ത്യാഗാത്യാഗഭാവങ്ങളും വെടിഞ്ഞാലും
ശുദ്ധമായ് സാരമായ് നിത്യമായിരിക്കുന്ന
വസ്തുവീനിരാമയമറിവാനരൂപൻ.

സമാപ്തം.

നാലാം അദ്ധ്യായം.

ഇല്ലാവാഹനകർമ്മമില്ലല്ലൊവിസർജ്ജവും
ഇല്ലല്ലൊപൂജാപിന്നെയെങ്ങിനെപത്രംപുഷ്പം

ധ്യാനങ്ങൾ മന്ത്രങ്ങളുമെന്നിവയൊന്നുമിവനെ
ന്യൂനാതിരേകശൂന്യഭാവംതാൻ ശിവാച്ഛന്നം
ബന്ധനംവിമുക്തനുമല്ലകേവലംതത്ത്വം.
ശുദ്ധനുമശുദ്ധനുമല്ലകേവലംതത്ത്വം.
യോഗിയുമയോഗിയുമല്ലകേവലംതത്ത്വം.
ത്യാഗിയുമത്യാഗിയുമല്ലാകാശോപമൻഞാൻ
ഉണ്ടാസ്കൂരണമെന്നതിത്ര സർവ്വവുംസത്യമെന്നും
ഉണ്ടാസ്കൂരണമെന്നതെല്ലാം മിഥ്യയെന്നൊന്നുമുള്ള.
കല്പനാഭേദമൊട്ടുമേ യെനിക്കില്ലാനന്ദത്തി-
ലൊട്ടുംപൊഴുംനിരുക്കുന്നഞാനാമയമെല്ലാമറ്റോൻ.
ബോദ്ധ്യംബോദ്ധൃഭേദമൊന്നുമൊന്നുമെനിക്കില്ല
താഴ്ചയുമുയർച്ചയുമില്ലെനിക്കൽപ്പംപോലും
ഉള്ളെന്നും പുറമെന്നുംഭേദവുമെനിക്കില്ല
കല്യൻഞാനനാമയാനന്ദത്തിൽ നില്പോൻ
ജ്ഞാനവുമജ്ഞാനവുമുണ്ടായിട്ടില്ലെനിക്ക
ജ്ഞാനമാം മമരൂപമുണ്ടായിട്ടുള്ളതല്ല.
വർണ്ണങ്ങളെല്ലാമറ്റോൻ ബോധബോധാന്തരൂപ-
മെന്നുംതാൻ പരിപൂർണ്ണാനന്ദത്തിൽ നില്പോൻ.
ഞാൻധർമ്മബദ്ധനല്ല പാപബദ്ധനുമല്ല
ഞാൻബന്ധബദ്ധനല്ല മോക്ഷബദ്ധനുമല്ല.
ബദ്ധത്വമബദ്ധത്വം സംഭവിക്കുന്നില്ലെന്നിൽ
നിത്യൻഞാനനാമയാനന്ദത്തിൽനില്പോൻ
കാരണകാര്യരൂപമെനിക്കില്ലൊരിക്കലും
പാരംസുപ്രസിദ്ധംതാനെനിക്കേകത്വമത്രം.
ശത്രുമിത്രങ്ങൾഹിതാഹിതങ്ങളില്ലാത്തഞാൻ
നിത്യാനന്ദത്തിൽനില്പോനനാമയമറ്റോൻ.
ആരാലുംനേർവ്വതല്ല ഞാൻനേരിടുന്നതല്ല
ചേതനില്ലെന്നിലുപദേശവും ക്രിയകളും

ജ്ഞാനമാംമന്ത്രരൂപനെന്തിനാലുരയേണ്ടു
ജ്ഞാനനാമയസ്വരൂപനാത്മാനന്ദത്തിൽ നില്പോൻ.
വ്യാപകഭാവമെനിക്കില്ലഞാൻ വ്യാപ്യനല്ല
സാവയവനല്ലനിരവയവനല്ലല്ലോ ഞാൻ
ശൂന്യമായശൂന്യമായിരിക്കുന്നതിനെഞാൻ
ഇന്നമാതിരിയെന്നതെങ്ങനെ പറയേണ്ടു?
ഗ്രാഹകനല്ലല്ലോഞാൻ ഗ്രാഹ്യവുമെനിക്കില്ല
സാധനംകാരണം കാര്യസ്വരൂപവുമല്ലല്ലോഞാൻ.
ചിന്തിക്കത്തക്കതല്ല ചിന്തിപ്പോൻ താനുമല്ല
സന്തതാത്മാനന്ദത്തിൽ നില്പോൻജ്ഞാനനാമയൻ.
ഭേദകമല്ല, ഭേദ്യമായതുമെനിക്കില്ല
വേദകമല്ല, വേദ്യമായതുമെനിക്കില്ല.
പോരായ്മ പോരാത്തതുമായഞാൻ വാച്യനല്ല
കേവലാത്മാനന്ദത്തിൽനില്പോൻഞാൻ നിരാമയൻ.
ഇല്ലമേ ദേഹം ദേഹമില്ലാത്തോൻ താനുമല്ല.
ഇല്ലമേബുദ്ധിമനസ്സിന്ദ്രിയമെന്നവയും
രാഗവും വിരാഗവുമില്ലമേസദാനന്ദ-
സാഗരസ്വരൂപൻ ജ്ഞാനാനാമയനിർമ്മലൻ.
ഇല്ലെന്നമാത്രംപോലും ഞാനല്ലാതന്യവസ്തു
ഇല്ലെന്നോമൂടീട്ടവാൻ യാതൊരുപാധിയും
അല്ലയോസദാശിവമായസ്വരൂപമാത്രമാം
ചൊല്ലേണ്ടതെങ്ങനെ ജ്ഞാനാത്മാനന്ദത്തിൽനില്പോൻ.
ഇന്ദ്രിയങ്ങളെയുംഞാനിന്ദ്രിയങ്ങളാൽ ഞാനും
ബന്ധമേശിപ്പോനും മുക്തനായ്ത്തീർന്നോനുമല്ല
ഉണ്ടായിട്ടില്ലെനിക്കു സംയമം നിയമവും
ഉണ്ടായിട്ടില്ലെനിക്കു ജയവും തോൽവിയുംതാൻ.
അല്ലയോമിത്രമേഞാനീവിധമിരിക്കുമാം
ചൊല്ലേണ്ടതെങ്ങനെജ്ഞാനാത്മാനന്ദത്തിൽ നില്പോൻ

ഇല്ലെനിക്കൊരിക്കലും രൂപവുമരൂപവും
ഇല്ലെനിക്കൊരിക്കലുമാദിമദ്ധ്യാന്തങ്ങളും
അല്ലയോസഖെബലാബലമാമാത്മരൂപം
ചൊല്ലുന്നതെങ്ങനെഞാനാനന്ദത്തിൽനില്പോൻ
ഉല്പത്തിവൃത്തിദ്ദശ സന്ദേഹാന്വേഷചിത–
കല്പനാരഹിതൻഞാനാത്മാനന്ദത്തിൽനില്പോൻ.
അശുഭംശുഭംസ്വപ്നമുണർച്ചയോഗമുദ്ര
വിശ്വപ്രകാശംരാത്രി പകലെന്നിവകളും
ദൃശ്യവുമദൃശ്യവുമില്ലാതെ പരാനന്ദ-
വശ്യനായിരിക്കും ഞാനഖിലാമയമറ്റോൻ
എല്ലാംഞാനൊന്നുംഞാനല്ലെന്നറിവതിട്ടകന്ന
ഉള്ളതുമില്ലാത്തതുമാത്മമായയെന്നിലില്ല.
സന്ധ്യാകർമ്മാദികളുമില്ലെനിക്കൊരിക്കലും
സതതംസ്വരൂപാനന്ദത്തിൽ ഞാനിരിക്കുന്നോൻ
എപ്പോഴുംസമാധിസംയുക്തനെന്നറികെന്നെ
നിർഭരാനന്ദൻലക്ഷ്യവിലക്ഷ്യവിനിർമ്മുക്തൻ.
യോഗവുംവിയോഗവുമില്ലാതെ സദാനന്ദ
യോഗത്തിലിരിക്കുന്നഞാനഖിലാമയമറ്റോൻ
ഇല്ലമെമൌഢ്യം പാണ്ഡിത്യവുമില്ലോർക്കിലും
ഇല്ലമേമൌനം മൌനാഭാവവുമെനിക്കില്ല.
ഇല്ലമേതർക്കം തർക്കാഭാവവുമെനിക്കില്ല
ചൊല്ലുവതെങ്ങനെഞാനാനന്ദത്തിൽ നില്പോൻ.
അമ്മയച്ഛന്മാരില്ല ജാതിയുംകുലമില്ല
ജന്മവുംമരണവുമില്ലെനിക്കൊരിക്കലും.
സ്നേഹവുംസ്നേഹാഭാവമെന്നതുമില്ലാത്തഞാൻ
ആഹന്തസദാനന്ദരൂപത്തിലിരിക്കുന്നോൻ.
എപ്പോഴുമിരിക്കുന്നൊന്നസ്സംഗതനല്ല
ചിൽപുമാൻ, പ്രഭയിതുളെന്നിവയില്ലാത്തവൻ.

കാലാതിക്രാന്തനാണെന്നാ സന്ധ്യാവന്ദനകൎമ്മം
മാലകന്നിരിക്കുമ്പോൾഞാൻ ആത്മാനന്ദത്തിൽ മഗ്നൻ.
ആകാരമേതുംകൂടാതിരിക്കുമ്പോൾ ഞാനെന്നറി-
കാലദേശംവേണമെന്നില്ലാതൊരു പഴുതില്ല
ഞാനൊരുവസ്തുവോടും ചേൎന്നിരിക്കുന്നതല്ല
ജ്ഞാനാനന്ദമയനാത്മാനന്ദത്തിലിരിക്കുന്നോൻ.
ധ്യാനങ്ങൾ ശ്രുതിശ്രവണങ്ങളെല്ലാംവെടി-
ഞ്ഞാനന്ദരൂപാത്മാമൃതത്തെ ഭുജിക്കുന്നോൻ.
ധീരന്മാരാമയങ്ങളകന്നാത്മാനന്ദത്തിൽ
ചേരുന്നോർ സദാനന്ദരൂപികൾ വിമുക്തന്മാർ.
ഏതൊന്നിനെക്കൊണ്ടുമില്ലൊന്നും കൊടുക്കാനു-
മേതൊന്നിൽപരന്നോരുപകാരണമതുമില്ല.
ധീരനാമവധൂതനായതിരാത്മാനന്ദ
സാരമായതിനെക്കൊണ്ടിരിക്കും ജനിതമരൻ.

സമാപ്തം.

ആറാം അദ്ധ്യായം

ഓംകാരപദംകൊണ്ടു പറഞ്ഞിടുന്ന വസ്തു
സംസാരമില്ലാത്തതാണെങ്കിലും വിയത്തുല്യം.
കാരണകാൎയ്യസാരഭാവനാതീതമതിൽ
ബോധമോ സവിരോധാസവിരോധാദിഭേദം?
നിൎഗ്ഗുണമേകമെന്നറിഞ്ഞിട്ടും വിദ്വജ്ജന
മകാരമുച്ചരിക്കുന്നതെങ്ങനെ യനിൎദ്ദേശ്യം.
തത്ത്വമസ്യാദിമഹാവാക്യങ്ങളിപ്രകാരം
സത്യമായ്‌ചൊല്ലീടുന്ന വസ്തുവായതു നീതാൻ.
സൎവ്വാധികാരിയിട്ടു സൎവ്വത്രസമനായ്
സൎവ്വദാപ്രകാശിക്കുന്നതിനാസ്കരമായുന്ന

ഉൽകൃഷ്ടാധമഭാഗഭേദമററവൻനീ സർവ്വസമൻ.
ഓർത്തുനോക്കുമ്പോൾ ബാഹ്യാഭ്യന്തരഭേദമററവൻ.
നാനാത്വം വെടിഞ്ഞെന്നും നീസമനാകകൊണ്ടു
കാണുന്നില്ലല്ലൊനിനക്കഴലിന്നവകാശം
ഇല്ല കല്പിതകല്പനിനവെന്നുള്ളതെല്ലും
ഇല്ലല്ലൊ കാര്യകാരണങ്ങൾ തൻവിചാരവും.
ഇല്ലല്ലൊമുപാധികല്പിതനാമധേയം
അല്ലലിന്നവകാശമില്ലനീ സർവ്വസമൻ.
ഇല്ലറിവെന്നുമറിവില്ലായ്മയെന്നുംഭേദം
ഇല്ലതൻദേശം അന്യദേശമെന്നുള്ളഭേദം.
ഇല്ലനൽകാലംകെട്ടകാലമെന്നുള്ള ഭേദം
അല്ലലിന്നവകാശമില്ലനീ സർവ്വസമൻ.
ഇല്ലല്ലൊനേടുംനേടാകാത്തതെന്നുള്ള ഭേദം
ഇല്ലല്ലൊജീവൻഭേദമെന്നുള്ള വിചാരവും.
ഇല്ലകാരണകാര്യമെന്നുള്ള വിചാരവും
അല്ലലിന്നവകാശമില്ലനീ സർവ്വസമൻ
ഇല്ലല്ലൊബന്ധംമോക്ഷം സംശയംബന്ധമെന്നും.
ഇല്ലല്ലൊദീർഘംഹ്രസ്വംവർത്തുളം കോണമെന്നും
ഇല്ലല്ലൊശൂന്യംപൂർണ്ണമശുഭം ശുഭമെന്നും
അല്ലലിന്നവകാശമില്ലനീ സർവ്വസമൻ

ഇല്ലല്ലൊഭിന്നാഭിന്നഭാവനാബഹിർഭാഗം
ഉള്ളെന്നുംമേൽപ്പുകീഴ്പ്പുകളെന്നവിഭാഗവും
ഇല്ലല്ലൊമദ്ധ്യതുമറവിനാശഭേദം
അല്ലലിന്നവകാശമില്ലനീ സർവ്വസമൻ.

ഇല്ലല്ലൊഗുരുശിഷ്യവയസ്യഭേദഭാവം
ഇല്ലല്ലൊചരംസ്ഥിരമെന്നുള്ളാകൃതിഭേദം.
ഇങ്ങനെല്ലാം വിരമിച്ചിടുന്നിതൈക്യാവസാനം
അങ്ങനാകയാലങ്ങേക്കില്ലവകാശം കേശവൻ

ഇല്ലതെരൂപമതുപോലില്ല വിരൂപവും
ഇല്ലതെഭിന്നമതുപോലില്ല വിഭിന്നവും
ഇല്ലതെസൎഗ്ഗമതുപോലില്ലവിസൎഗ്ഗവും
അല്ലനിരാകാശമില്ലല്ലൊ നിരാകാശനാൻ.
ഇല്ലതെഗുണാഗുണപാശംകൊണ്ടുള്ളബന്ധം
ഇല്ലതെപ്രവൃത്തി കൎമ്മമെന്നുണ്ടോപിന്നെ?
ഇങ്ങനെ ശുദ്ധൻനിരാമയനൊരുവനോട്ടുമൊരു പ്രസംഗത്തെ
സംഗമില്ലതുകൊണ്ടു കാരണമില്ലകേശവൻ
ഭാവാഭാവങ്ങളില്ല കാമക്രോധാദിയില്ല
കേവലനായോനു സാകാരനും നിരാകാരനാൻ?
ഇല്ലല്ലൊ പതിൎന്നമിടതൂൎന്നല്ലംശ്യംപി-
ച്ചുള്ളതിന്നില്ലസന്ധിവിസന്ധി രഹിതമെന്നും
എല്ലാമെഞ്ജിച്ചുണ്ടും സമൻനീയെന്നിൽനിന-
ക്കില്ലല്ലൊ കരണതിടാൻ കരണാമരണങ്ങളും.
വീടില്ലകുടിയില്ല പരിവാരങ്ങളില്ല
നാടില്ലനഗരമില്ലൊരുന്നോട്ടും സംഗമില്ല.
ബോധാബോധങ്ങളുറ്റിട്ടുള്ള നിന-
ക്കെന്തിനാകരമെന്തിനാശ്ചൎയ്യനാം.
ഇല്ലല്ലൊവികാരവുമില്ലവികാരഭാവം
ഇല്ലല്ലൊനിരാകരണം നിരാകരണമെന്നുള്ളതും.
കേവലാദ്വൈതസത്യമതുനീതന്നെയെങ്കിൽ
ആശ്രയാശ്രയിയെന്നുള്ള കാരണമെന്തുകേശവൻ?
ഉള്ളതല്ലാതെവേറാൻ ഒന്നുമുള്ളതുനിത്യം
ഇല്ലനിത്യാനിത്യമതിനിന്നനെന്നൊ കരയുവാൻ?
ഇല്ലല്ലൊവിവേകവുമവിവേകവുംനിന-
ക്കില്ലല്ലൊബോധാഭാവം വികല്പാവികല്പവും.
ഏകമായിടതുന്നബോധമാണെങ്കിൽ പിന്നെ
ശോകത്തിന്നൊള്ളബന്ധമെന്തിനാശ്ചൎയ്യമോ?

ഇല്ലല്ലോ മോക്ഷസ്ഥാനം ഇല്ലല്ലോ ബന്ധസ്ഥാന-
മില്ലല്ലോ പുണ്യസ്ഥാനമില്ലല്ലോ പാപസ്ഥാനം.
ഇല്ലല്ലോ പൂർണ്ണസ്ഥാനമില്ലല്ലോ ശൂന്യസ്ഥാനം
അല്ലലുണ്ടാവാനെന്തു കാരണം കരവാനും?
വർണ്ണാവർണ്ണങ്ങളില്ലാതെതിലും സമമെങ്കിൽ
എണ്ണുവാനില്ലകാര്യകാരണമെന്നുമെങ്കിൽ
ഭേദവുമഭേദവുമില്ലെന്നും സമമെങ്കിൽ
ഭേദിപ്പാനെന്തുബന്ധം നീസമരൂപനല്ലേ?
ചിദ്രൂപംനിരന്തരം നിരാധാരംസർവ്വസമം
തദ്രൂപംഭേദിപ്പാനില്ല വർജ്ജിതംസർവ്വഗതം
എല്ലാമേകമെന്നെല്ലാം ചൊന്നതിനിർമ്മലമോ-
ഴുള്ളതാണെന്നാൽപിന്നെയെന്തിനാസ്ഥുരയുന്നു?
ഭാഗകൽഭേദമില്ലാതെപ്പോഴും സർവ്വഗതം
അല്പവുമില്ലബന്ധം മോചനമെന്നഭേദം
ചേർച്ചയുംവിടർച്ചയും തർക്കവുംവിതർക്കവും
വേഴ്ചയും വെറുപ്പുമില്ലെന്നുള്ള കരയുവാൻ?
കാലാകാലത്തിൻ നിരാകരണമതീർഖല-
സ്ഥൂലാദ്യാകൃതിഭേദമില്ലനീ പരംസത്യം.
സുഷുപ്തിസ്വപ്നം ജാഗ്രത്തെന്നഭേദംവിട്ടാ-
ലഴൽകൈവല്യകാശമെന്തിനാസ്ഥുരയുന്നു?
നാമമാകൃതികൾക്ക് കരണമില്ലാത്തതി-
നാമയംപിന്നെയുമസ്ഥിരനാമെന്തുവിധം?
ആകാശംപോലതിവിസ്തൃതമതിശുദ്ധം
ഏകമൊന്നോടും ചേരാതെതിലും സമരൂപം.
ഇന്നൊരുവിധം നാളെമറ്റൊരുവിധമെന്ന
വന്നിടുംവികാരമില്ലാതെന്നും സ്വരൂപം.
ധർമ്മാധർമ്മാദികളിലാഗ്രഹമില്ലാത്തതായ്
കർമ്മഫലവിഹീനമായ് വസ്തുവസ്ത്വതീതമായ്

ആഗ്രഹാനാഗ്രഹങ്ങളില്ലാത്ത സദാനന്ദ-
വിഗ്രഹൻനിനക്കെന്തു ദുഃഖിപ്പാനവകാശം?
സൌഖ്യദുഃഖങ്ങൾ വർജ്ജിച്ചേതിലും സമരൂപം
ഉൾക്കാമ്പിലതിവിമലതമൈശ്വര്യാദിവിവർജ്ജിതം.
ആപാദശിരോമദ്ധ്യാവധിവർജ്ജിതം പരംതത്ത്വം
നിസ്സമരൂപനെന്തിനായേവം കരയുന്നു?
ദീർഘമാംബരം സാരംഭൂതം ശരീരം സ്ഥിരം
വ്യാജമവ്യാജംസ്വയം വിലയമെന്നിലെല്ലാം
ഏതൊന്നിലില്ലാപ്പരംതത്ത്വം നിസ്സമരൂപൻ
ഹേതുവെന്തെന്നിനക്കീവിധം കരയുവാൻ?
ജ്ഞാനമെന്നതിനുള്ള സത്സാരത്തിൻസാരം
ഉൾക്കാമ്പിൽ ഞാൻനീയന്യനെന്ന ഭാവനാഹീനം.
ദുഃഖത്തെയൊഴിപ്പാനും സൌഖ്യത്തെനേടുവാനും
നിശ്ചയിച്ചുള്ളകർമ്മം വെടിഞ്ഞും വാഴ്ത്തുന്ന നീതാൻ.
ആകാശാദികളായ ഭൂതങ്ങൾ ഭൌതികവും
ശോകത്തെനല്കും കാനൽജലംപോലുള്ളതെന്നും
എത്രയോശ്രുതിവാക്യം ഘോഷിച്ചിട്ടുണ്ടതു സത്യ-
സത്താംനീയേകൻ നിത്യനെന്തിനായ്ക്കരയുന്നു?
ഏതൊന്നിലൊന്നും സിദ്ധിച്ചീടേണ്ടതില്ലേതൊന്നിൽ
ശൌചാശൌചംഗം തപസ്സിവയ്യുമെന്തിലുദയ
സത്വസമാനമനമായതിൽ മുങ്ങിപ്പരം
നിർവൃതനവധൂതൻ പാടുന്നു പരതത്ത്വം.

സമാപ്തം.

ആറാം അദ്ധ്യായം.

ചൊല്ലുന്ന നാനാവാദം ശ്രുതികളിലൊരുവനാ-
രെല്ലാരുമാകാശമിശ്രതവും മിഥ്യയെന്നായ്
എല്ലാമൊന്നാംശിവം സർവ്വത്രസമമെന്നിൽ
ഇല്ലല്ലൊപിന്നുപമേയോപമാനങ്ങളെന്നും.
ഒന്നതാനുള്ളതല്ലു വിഭക്തമവിഭക്തമ-
ല്ലൊന്നിന്നും കാരണമല്ലതു കാര്യവുമല്ല
എന്നുംഭേദിച്ചിടാതൊന്നേകമാണായതെങ്കിൽ
എങ്ങിനെപ്പിന്നെയോഗം തപസ്സെന്നുള്ളഭേദം?
മാനസംതന്നെയതു ചെറുതുംവലുതുമ-
ല്ലാനന്ദശിവരൂപമാകുന്നുമനസ്സെന്നാൽ
വാങ്മനസ്സെന്നും ചൊൽകപ്പിരിവിനെയെന്നുമുള്ള
കർമ്മങ്ങളുള്ളഭേദവാനെന്നുള്ള മറ്റുമേതോർത്താൽ?
രാത്രികളെന്ന വിഭാഗത്തെയില്ലാതെയാകും
സൂര്യാദിഭ്രമയതു സുരാകാശത്വം ഭേദം.
എപ്പോഴും നശിക്കാത്തതേകമേയുള്ളുവെന്നാ-
ലിപ്പാരിൽസൂര്യൻ ചന്ദ്രനാദിയെന്നതും കഥം?
ആശ്ചര്യംനിരാശ്ചര്യമീറസ്യമനീറസ്യം
സന്തവുമസന്തവും ഗ്രാഹ്യവുമഗ്രാഹ്യവും
എന്നുള്ളഭേദംകൂടാതേകമേയുള്ളുവെന്നാൽ
ഒന്നാമനൊട്ടക്കത്താനെന്നുള്ള ഭേദംകഥം?
ഭേദാഭേദങ്ങളതീന്ന ഭേദ്യാഭേദ്യഭാവം
എന്നുമേയില്ലാതുള്ളോരേകമേയുള്ളുവെന്നാൽ
മൂന്നാമത്തെത്തു നാലാമത്തേതെന്നുള്ള ഭേദം
വന്നീടുന്നതുകാരമൊന്നെന്നൊരു രണ്ടില്ലല്ലൊ.
ചൊന്നതും ചൊല്ലാത്തതും ജ്ഞാതവുമജ്ഞാതവും
എന്നെന്നുമില്ലാത്തതാണസത്യമെന്നാകിലൊ

ഒന്നുമാത്രമേസത്യമായുള്ളവതിൽപിന്നെ
ഇന്ദ്രിയമനോബുദ്ധി വിഷയഭേദംകാണാം?
ആകാശംവായുവെന്ന ഭൂതങ്ങൾ സത്യമല്ല
ഭുവനിർമ്മിതങ്ങളും പരമാർത്ഥങ്ങളല്ല.
ഒന്നുതാനെങ്ങും നിറഞ്ഞാനന്ദമയമെങ്കിൽ
പിന്നെയെങ്ങിനെ ചരം സ്ഥിരമെന്നഭേദം?
കല്പിതമായിട്ടു ലോകമില്ലാത്തതെന്നായാലും
കല്പിക്കപ്പെട്ട ദേവനില്ലാത്തതെന്നായാലും
ഏകമേശിവമെങ്ങും നിറഞ്ഞതെന്നായാലും.
ജീവനീശ്വരഭേദംബുദ്ധിഭേദവുമെന്തുകാരണം?
ഉൽപത്തിമരണങ്ങളില്ലവ കല്പിതങ്ങൾ
കല്പിതംതന്നെസാദ്ധ്യ സാധനഭേദങ്ങളും.
ഒന്നുതാനെങ്ങുംനിറഞ്ഞാനന്ദമയമെങ്കിൽ
വാദപ്രമാണമെന്ന ചൊല്ലുന്നതെന്തുകാരണം?
പ്രകൃതിപുരുഷന്മാർ ഭിന്നമല്ലൊന്നുതന്നെ
നിഖിലകാര്യങ്ങളും കാരണാഭിന്നങ്ങൾതാൻ.
ഏകംതാനെങ്ങും നിറഞ്ഞാനന്ദമയമെങ്കിൽ
സ്ത്രീപുമാനെന്നഭേദം പൈതൽവൃദ്ധനെന്നുമാറ്റം?
മൂന്നാമതൊന്നില്ല ദുഃഖത്തിൻ വകയില്ല
[illegible]. ?
ഒന്നുതാനല്ലസർവ്വശിവമാണെന്നാൽപിന്നെ
വന്നിടുന്നതുകഥം ബാല്യവാർദ്ധക്യഭേദം
ആശ്രമഭേദം കാര്യകാരണകർത്തൃഭേദം
ആശ്രയാശ്രയിഭേദമെന്നൊന്നുമില്ലാത്തതായി
ഒന്നുതാനെങ്ങും നിറഞ്ഞാനന്ദമയമെങ്കിൽ
പിന്നെയെങ്ങനെവരും ശരീരാദിബുദ്ധി.
കാലാവസ്ഥത്തിനുള്ളിൽ പെട്ടതും പെടാത്തതും
കാലത്താലുണ്ടായതു മുണ്ടാവാനിരിപ്പതും

ഐക്യമസത്യമാണൊന്നുതാൻ ശിവമെങ്കിൽ
ദുഃഖമെങ്ങനെയുണ്ടായ് നശിച്ചുവെന്നാവാൻ?
പുരുഷൻ നപുംസകം സ്ത്രീയെന്ന ലിംഗഭേദം
ചേരുന്നതെങ്ങനൊന്നുതാൻ ശിവമെങ്കിൽ?
മോഹവും വിഷാദവും ശോകവും സംശയവും
ദാഹവും വിശപ്പുമില്ലേകമേ ശിവമെങ്കിൽ
എങ്ങനെ നിനയ്ക്കാം ഞാനെന്നുമെന്റേതെന്നും
സംഗാദിരഹിതമാം ഭാവനാം ഭവിക്കുന്നു?
ധർമ്മവുമധർമ്മവും ബന്ധവും വിമോക്ഷവും
കന്മഷം തെളിവെന്നുമില്ലാതെ സദാശുദ്ധം
ഒന്നുതാനൊന്നും നിറഞ്ഞാനന്ദമയമെങ്കിൽ
പിന്നെയെങ്ങനെ സുഖംദുഃഖമെന്നുള്ളഭേദം?
യാഗവും യാജകനുമഗ്നിയുമാജ്യമെന്നും
ഭോഗവും ഭോജ്യമെന്നും ഭേദമില്ലൊരിക്കലും
ഏകമാണൊന്നും നിറഞ്ഞാനന്ദമയമെങ്കിൽ
യാഗാദികർമ്മഫല ഭേദങ്ങളെങ്ങനാ പിന്നെ?
ശോകം സന്തോഷം തെറ്റും ശാന്തിയെന്നുള്ള ഭേദം
ആകവേ നീങ്ങിയെന്നുമൊരു പോലിരിപ്പതായ്
ഏകമേ സത്യം ശുദ്ധമാനന്ദമയമെങ്കിൽ
രാഗവും വിരാഗവും പിന്നെയെങ്ങനെ വരും?
മോഹാമോഹങ്ങൾകൊണ്ടും ഭേദാഭേദങ്ങൾകൊണ്ടും
ആരന്തികാരണപ്പെട്ടും വികൃതിവിഹീനമായ്
ഏകമേ സത്യം ശുദ്ധമാനന്ദമയമെങ്കിൽ
ലൗകികവിവേകാവിവേകങ്ങളെങ്ങനെ പിന്നെ?
നീയില്ല ഞാനുമില്ല കുലജാതിയുമില്ല
മെയ്യില്ലീവർണ്ണാശ്രമഭേദവും പ്രകല്പിതം
ഞാനേകൻ തന്നെയെല്ലാം പരമാനന്ദരൂപൻ
ഞാനാരെയേതുവിധം വണങ്ങീടേണ്ടൂ ലോകേ?

ഇല്ലില്ലൊപ്രകല്പിതം ഭേദാഭേദമെനി-
ക്കില്ലില്ലൊ ലോകാലോകകല്പിത വിഭാഗവും
ഞാനേകൻതന്നെയെല്ലാം പരമാനന്ദരൂപൻ
ഞാനാരെയേതുവിധം വണങ്ങീടേണ്ടലോകെ?
താമസഗുണബന്ധമാൽ കർമ്മങ്ങളെനിക്കില്ല
തേജോരൂപൻഞാനെന്നും വിമലൻ സ്ഥിരൻ ശുദ്ധൻ
ഞാനേകൻതന്നെയെല്ലാം പരമാനന്ദരൂപൻ
ഞാനാരെയേതുവിധം വണങ്ങീടേണ്ടലോകെ?
ഇല്ലില്ലൊരേറാനേറാദി സമ്പ്രദായാദി
ഇല്ലില്ലൊപ്രകല്പിതകർമ്മവും തത്ഫലവും.
ഞാനേകൻതന്നെയെല്ലാം പരമാനന്ദരൂപൻ
ഞാനാരെയേതുവിധം വണങ്ങീടേണ്ടലോകെ?
ഏതൊന്നിലൊന്നും സ്ഥിതിചെയ്തീടേണ്ടതില്ലേതൊന്നിൽ
യാതൊരുലക്ഷണവും പറയേണ്ടുന്നതുമില്ല
ഏതൊന്നാം സമരസമായതിൽ മുങ്ങിക്കൊണ്ടും
ധന്യനാമവധൂതൻ പറയുന്നു തത്വമേവം.

സമാപ്തം.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം

പാതയിൽ കിടന്നൊരു കീറത്തുണികീറി
യേതിലും സമഭാവനായ് പുണ്യപാപംവിട്ടു
ശൂന്യമാം മുറികളിൽ ശുദ്ധനായ് നിരീഹനായ്
ധന്യനാമവധൂതൻ മേവുന്നു സമരസൻ.
ലക്ഷ്യാലക്ഷ്യങ്ങൾവിട്ടു ലക്ഷണനിർമുക്തനായ്
ഭക്ഷണമെന്നാലും യുക്തായുക്തഭാവനാഹീനൻ

കേവലതത്ത്വമാത്രനൊന്നിനോടും ചേൎച്ചയേറ്റോൻ
ഭാവാഭാവാതീതനാകുന്നോനവധൂതൻ.
ആശയുംനിരാശയും ബന്ധവും വിമുക്തിയും
ശൌചവുമാചാരവുമില്ലാത്തൊരാത്മാരാമൻ
സൎവ്വവും വിട്ടതത്ത്വമാത്രനായൊന്നിനോടും
ചേരാതെ പരിശുദ്ധനാകുന്നോനവധൂതൻ.
നിൎമ്മലമനന്തമാകാശതുല്യം സത്യം
ഉണ്മയാം വസ്തുതാനൊന്നുവന്നാൽപിന്നെ
ഭേദവും വിഭേദവുമോൎമ്മയും മറവിയും
ഖേദവും വിഷാദവുമെങ്ങനെയുളവായ്‌വരും?
രൂപവുമരൂപവുമേതുമൊന്നില്ലാത്തതിൽ
കേവലംതത്ത്വം മാത്രമെന്നുമെങ്ങിനെ ചൊല്ലും?
ആകാശതുല്യംപരം തത്ത്വമേതൊന്നതിൽ
ദുഃഖമോക്ഷാദിവിഭാഗങ്ങളെങ്ങനെയുളവാം?
ആകാശംപോലെയെങ്ങുമിടതിങ്ങിനിൽക്കുന്നോ-
രേകമനാദിശുദ്ധംപരമംപദമതിൽ
പിന്നെയെങ്ങിനെയതിൽ ദിനവുമദിനവും
വന്നീടുംബന്ധമുക്തിയെന്നുള്ള മാറ്റങ്ങളും?
കേവലതത്ത്വമാത്രവ്യാപ്തമാകുന്നസൎവ്വം
യോഗവും വിയോഗവും ഗൎവ്വമെങ്ങനെയതിൽ.
സാരാസാരാദി ഭാവമെങ്ങനെ പരമാത്മ-
സാരത്താൽവ്യാപ്തമായ ലോകത്തിൽ കല്പിക്കുന്നു?
ഒന്നോടും ചേൎന്നിടാത്ത കേവലംപരംതത്ത്വം
ഒരനന്താകാശംപോലെ വ്യാപിച്ച ശുദ്ധതത്ത്വം
ആകയാൽ ചേൎച്ചകേടും ചേൎച്ചയുംപരമാത്മ-
മാകുമൊരുശുദ്ധാശുദ്ധ ഭാവമെങ്ങനെവരും?
യോഗവുംവിയോഗവും വിട്ടോരുയോഗിയായും
ഭോഗവുമഭോഗവും വിട്ടോരു ഭോഗിയായും

ഇങ്ങനെമന്ദംമന്ദം നടക്കുന്നൊരവൻമനം
തുംഗമാമാത്മാനന്ദ മഗ്നമായിരിക്കുന്നു.
ഏറ്റം പ്രാജ്ഞമറിവോരുമറിവില്ലാത്തവരും
മൂഢന്മാരാണെന്നാൽ ചൈതന്യാചൈതന്യങ്ങളല്ലെന്നാകിന്നെ?
ജാതനുമജാതനുമായവൻ യോഗിയാമൊ
ബോധവാൻനിരഞ്ജനനെങ്ങനെ ഭോഗിയാകും?
ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യമദൃശ്യം വിട്ടോരാൽഗ്രഹിപ്പെടാവസ്തു
ചേഷ്ടയുംചേഷ്ടകേടുമറ്റൊരാനന്ദവസ്തു.
സാരമാണസാരമാണെന്നുള്ള ചൊല്ലുംകട-
ന്നോരവന്നവൻ വിധിനിഷേധങ്ങളൊക്കെ ത്യാജ്യവസ്തു.
എല്ലാററിൽനിന്നും വേറിട്ടെല്ലാമൊത്തിരിപ്പുതായ്
നിർല്ലേപനൊന്നിനോടും ചേരാത്തോൻ സദാമുക്തൻ.
ആകയാൽജന്മമൃതിയെങ്ങനെ ഭവിച്ചീടും?
യോഗവുംധ്യാനംധ്യേയമെന്നുള്ളതെങ്ങനെയാം?
ഇക്കാണുന്നതുസ്വപ്നമിന്ദ്രജാലത്തൊടൊപ്പം
ദുഃഖസൌഖ്യാദിഭാവംകാണ്മതിന്നിതിന്നുല്യം.
ഏകമായനാമയമായനാകാരമായിവനാം
കേവലാനന്ദമെങ്ങുമൊരുപോൽ വിളങ്ങുന്നു.

ധർമ്മാധർമ്മങ്ങൾതൊട്ടു മോക്ഷപര്യന്തമുള്ള
കർമ്മാകർമ്മാദികളിലാസക്തിയില്ലിവന്നൊട്ടും.
എങ്ങനെരാഗവിരാഗങ്ങളെ വിചാരണം
എങ്ങുമേകല്പിക്കുന്നുവെന്നറിയുന്നീലവനാം.
എന്തൊന്നിലൊന്നും വിധിച്ചീടേണ്ടതായില്ലതിൽ
യാതൊരുലക്ഷണവും ഛന്ദസ്സുമെത്തില്ലയൊ
ആയതിൽ സമരസമഗ്നനായ് മരുവുന്നോൻ
മായാതിക്രാന്തതത്വം പാടുന്നോനവധൂതൻ

സമാപ്തം.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം.

അല്ലയോമനമേ! നിൻ സഞ്ചാരം നിമിത്തമാ-
യില്ലാതാക്കുവാനരുതേ സർവ്വവ്യാപകനാവാം.
ഉള്ളതൊക്കെയുമാത്മസ്വരൂപം ധ്യാനനിമിത്തമാ-
യില്ലാതാക്കുവാനരുതേ സർവ്വതഃശ്രേഷ്ഠനാവാം.
വസ്ത്രംചെയ്യുന്നതൊക്കെ നനയുന്നതിനാൽ
ജ്ഞാനംനേടാൻ ചെയ്യുന്നതൊരു ധ്യാനംനിത്യംചെയ്യുകേണം.
ആശയാംപിശാചിതൻ ബാധയില്ലാത്തോരുടൻ
ആശയം വിശുദ്ധമായ് ശാന്തനായ് പ്രശാന്തനായ്
ശുദ്ധനായ്നിർവ്വാണ ഗുണനിരാമയസ്വരൂപാന-
ന്ദയുതനായവൻ സന്തതമാത്മാവിൽ രമിക്കുന്നോൻ.
ചേതസ്സാഞ്ചല്യം തീരെ വിട്ടതിഗംഭീരാത്മാ-
വേതൊരു പുമാനവൻ ശരണ്യനാം ശുചിയവൻ
ആയവൻ സർവ്വരെയും പൂജിപ്പാൻ കാരുണികൻ
കായാഭിമാനംവിട്ടോൻ കവി,യേവർക്കും മിത്രം.
ആരെയുംദ്രോഹിക്കയില്ലായവൻ ക്ഷമാനിധി
ആരിലുംകാമമില്ലാത്തവൻ സത്യവാൻ ദോഷഹീനൻ
സർവ്വർക്കുമുപകാരം ചെയ്യുവാനേതൊന്നിലും
കേവലാത്മാവാണെന്നാദരവത്തോടിരിപ്പവൻ.

അവധൂതലക്ഷണം.

അറിഞ്ഞീടേണമക്ഷരാത്മതത്ത്വമവധൂത-
നതിപ്പറയാനാവാതെയുള്ളവൻ ഭഗവാനാം.
വേദവർണ്ണാർത്ഥം തിരിച്ചറിയും തത്ത്വജ്ഞന്മാർ
വേദാന്തവിശാരദന്മാരറിഞ്ഞിട്ടുംതത്ത്വം:—
ആശയാംബന്ധംവിട്ട മാലിന്യമറ്റവൻ
ആശയേരാഗദോഷാദി ലേശമില്ലാതെകണ്ടും

ആനന്ദാബ്ധിയിലേവനിരുന്നീടുന്നു നിത്യം
കാണിക്കമെവനുള്ള ലക്ഷണം "ദാ"കാരംതാൻ
വാസനാവിസ്തരനായാമയ വിഹീനനായ്
കേവലംവസ്തുമാനകാര്യത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നോൻ
ശ്രീമാനായവന്റെ ലക്ഷണംകുറിക്കുന്ന
ശോഭനാക്ഷരമെന്നു ബോധിക്ക "ന്ര"കാരത്തെ.
ധൂളിധൂസരഗാത്രം പൂണ്ടതി മനോജ്ഞനാ-
യാതൊരുവനേകാന്തസ്ഥിതിയിൽനിന്നകലെ നിസ്പൃഹനായ്
ധാരണാധ്യാനാദിയും വെടിഞ്ഞുമരുവുന്ന
ധീരലക്ഷണം "ധൂ"കാരത്തിനാൽ കുറിക്കുന്നു
പ്രത്യക്ഷം തന്നെ [illegible]
സ്വരൂപവിജ്ഞാനമായതൊഴിഞ്ഞാലാരായിടാവതോൻ
നിർമ്മാനനാംപുണ്യമരുവീടുന്നോനൊരു-
വന്റെ മഹത്വലക്ഷണം കുറിക്കും "ത"കാരംതാൻ.

വൈരാഗ്യം.

ആനന്ദസ്വരൂപമായുമദ്വയമായും പര-
മാനന്ദമൂർത്തം ഭഗവാൻ പരമാത്മാവും
വർത്തിക്കുമെന്നാലിന്ന വെടിഞ്ഞുമറ്റന്യമാത്ത
പിത്തകാംക്ഷികൾകൊണ്ടാൻ നരകമാണീടുന്നോൻ.
മൺകട്ടിമാരിലുള്ള മോഹമാം ...
വൻകടലതിൽ പാടി വീഴുന്നതെന്തേ! നീ
ആനന്ദംസ്വാധീനത്തിലുള്ളോരു നിനക്കെന്തി-
നാണൊരിന്ദ്രിയസുഖാദികളിൽ പരിഭ്രമം?
മനസാ വാചാ കർമ്മണാ ഭവാൻ സ്ത്രീ വഴിയെ
വിഷയതിരുന്നൊന്നാൽ വന്നതെ മോക്ഷവൈരാഗ്യം.
അതിനാൽ സ്ത്രീസംസർഗ്ഗം വിഷമിക്കേണ്ടുവൊന്ന-
തറിവെന്നു മനുജനറിയുന്നില്ലല്ലോ ഭവാൻ.

സ്വർഗ്ഗാദിമോക്ഷാന്തമാം പരമസുഖമതിന്ന-
ർഗ്ഗളമായിരിക്കും പരമശത്രു പെണ്ണും
വിശ്വസിച്ചവർക്കൊരു ലേശവുമൊരിക്കലും
ആശ്വാസംനൽകീടാത്ത വിശ്വാസ ഘാതകിയാം.
മൂത്രശോണിതം നിറഞ്ഞൊരറവും ദുർഗ്ഗന്ധമായ്
മേധ്യമല്ലാതെയുള്ള തോൽക്കൂട്ടിൽ രമിക്കുന്നോൻ.
കേവലം ബുദ്ധിശൂന്യൻ നരകത്തിനുമെന്നും
മേല്യാനൊരുവൊട്ടു കറ്റക്കെട്ടിയമൂഢൻ
കൌടില്യമനൃതമശുദ്ധികളുള്ളതാം
മൂഢതയിവകെല്ലാമിരിപ്പാനുള്ള വീടാം-
നാരിയെ നരന്മാരെമോഹിപ്പിന്നിർമ്മിച്ചവ-
നാരെന്നാകിലുമവൻ കാരുണ്യമില്ലാത്തവൻ.
മൂന്നുലോകത്തെജ്ജനിപ്പിച്ചീടുംമാതാവെന്നു-
വന്നാലുംഭോഗമുണ്ടെന്നാകിലോനരകംതാൻ.
യാതൊന്നിൽനിന്നു ജനിച്ചീടിനാനതിൽത്തന്നെ
ചേതസ്സിലാശ ഹാ! ഹാ! സംസാരസ്ഥിതി കഷ്ടം!
നരകദ്വാരംതാൻ നാരിതാനെന്നറിയാത്തൻ
പരംപുരുഷത്തിനാൽ ബന്ധനംനാരിതന്നെ.
നാരിയിൽജനിച്ചവനാവളിൽ തന്നെരാഗ-
ഭാരത്തെവളർത്തിതപ്തനായ്‌വലയുന്ന
പീനമാംസമാംസത്തിൽ ലോലചിത്തനായുള്ള
ഹീനമാംമാംസപിണ്ഡം നരകദ്വാരമല്ലോ.
ഏവനായതിൽ രമിച്ചീടുന്നോൻ നരകത്തിൽ
കേവലംപതിപ്പാനെന്തൊരു സംശയം?
കാഷ്ഠാദിപൂർത്തിയാലും നിറഞ്ഞ നരകവും
വിഷ്ഠാമൂത്രാദിപൂർണ്ണയോനിയും തുല്യംതന്നെ.

രേരേ!മാനസ!നീയെന്തിന്നേവംഭീരുചി
പാരാതെവ്യാമറിച്ചതിൽ തരിച്ചുഴന്നോടീടുന്നു?
ദുർഗ്ഗന്ധപൂർണ്ണം വ്രണകിണിതം ചർമ്മഖണ്ഡം
നോക്കുവാൻകൊള്ളാത്തതാം ഭഗത്തിലാശപൂണ്ടു
ദേവമാനവഗന്ധർവ്വാദികളെല്ലാം
കേവലംരതവശരായ്കീഴ്ഗതിയടയുന്നു.
ആനന്ദരതത്തിൻ ഗ്രാഹിയെന്നതിൻ പരിമാധുര്യം-
പാരുണിദ്ധ്യായാലന്നുബന്ധം ബന്ധംതാൻ.
കൌടില്യംകൊണ്ടുലാവണ്യഭാഗത്തെ മിന്നിച്ചു
മോടിയിൽകാട്ടിമനോ വഞ്ചനംചെയ്തീടുന്നു.
മൂഢന്മാർ നാരികളിൽ ഭ്രമിച്ചു സംബന്ധത്താൽ
ഉന്മാദന്താപം വ്യഥാ കളഞ്ഞിടുന്നുകാലം.
ഇദ്ദ്യൈന്തകത്തിൽ നിന്നാർക്കുള്ളൂ ഗതി,
യദ്ദ്യനന്മയില്ലാതായിതാമാകുന്നു.
അഗ്നികുണ്ഡത്തിന്നോടു തുല്യമാകുന്നുനാരി
നെയ്ക്കുടത്തോടു തുല്യ മാകുന്നു പുമാനും
അഗ്നിയും നെയ്യുമൊന്നിച്ചിരുന്നാലുരുകീടും
നെയ്യെന്നു യാതൊന്നതിന്നിടേണം പുമാൻ.
ഗുഡത്തിൽനിന്നുള്ളത്ത ഗൌഡിയെന്നൊരുമദ്യം
മധുവിൽനിന്നുള്ളത്ത മാധ്വീമയൊരുമദ്യം
പൈഷ്ടിയെന്നുള്ള മൂന്നാമത്തതാമൊരുമദ്യം
മട്ടൊഴിയാത്തതും മറിച്ചുറപ്പിക്കുംമദ്യം.
മുമ്മൊന്നമൂന്നുമദ്യം കുടിച്ചുറപ്പാംമദം,
തെമ്മൊല്ലാത്തമ്മൊലെയാദ്ദ്യുള്ളവായിതം

ലോകമൊക്കെയും നാരീരൂപമാംമദ്യം കുടിച്ചാ-
കുറ്റപ്പെട്ടമോഹിച്ചധികം തളരുന്നു.
മദ്യപാനത്താലുള്ള പാപമല്ലതിപാപം
മത്തകാശിനിമാരെയാലിംഗിപ്പതാണു പാപം.
ആകയാൽമധ്യമത്തകാശിനിമാരെവെടിഞ്ഞതാ-
മഖിലംതീൎന്നതത്വനിഷ്ഠനായവൻമുനി.
സ്വാസ്ഥ്യമില്ലാതെ ചിത്തമലഞ്ഞീടുന്നേരംദേഹം
സ്വസ്ഥമല്ലാതെചിന്താഭ്രാന്തനായ് നശിച്ചുപോം.
ചിത്തത്തെസംരക്ഷിച്ചാൽ മോക്ഷത്തിന്നുസാധകമാം
ഗാത്രവുംസദ്ബുദ്ധിയും സുഖവുംഭവിച്ചീടും.

ഫലശ്രുതി.

ഇവ്വിധംദത്താത്രേയ മുനിവരൻ ചൊല്ലിയവധൂ-
ഗീതയെപാഠിക്കയോ കേൾക്കയോ ചെയ്യുംപുമാൻ
ആധിവ്യാധികളെല്ലാം കടന്നാത്മാനന്ദമാം-
ശീധുപാനത്താൽപരംപദത്തെ പ്രാപിച്ചീടും.

ദത്താത്രേയാവധൂതഗീത

സമാപ്തം